

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500

Vol. LXXVI Kaina 25 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, BIRŽELIS — 23, 1982

Nr. 130

„AUSRA“ NR. 28 (68)

Lietuviai ir rusai

(Tęsinys)

Carizmo jau nebeapkaltsi, bet Tarybų Sąjungai, atnešusiai tiek blogo lietuvių tautai, kiek carizmas nesugebėjo padaryti per kelis šimtmečius, mes turime teisę pateikti kaltinimus!

Rusų advokatai gali pasakyti: Tarybų Sąjunga — daugiausiai šalis, todėl visa, ką įvykdė sovietų valdžia — ne vieny rusų darbas. Dalis tiesos čia yra: Stalinas ir Berija buvo gruzinai, Dzeržinskis — lenkas, Kaganovičius — žydas. Pirmieji ir patys aktyviausi čekistai buvo latviai. Net ir lietuvis Juozas Opanskis užėmė vieną iš vadovaujančių GPU postą. Tad gal kalte reikia dalintis?

Ne! Reikia žiūrėti ne kas vykdo, o kas diriguoja ir kas laimi. Aišku, sovietų valdžia daugiausiai pasitaravo ne gruzinams, nors gruzinai ilgą laiką buvo prie valdžios vairo, ne baltarusiams, kurie jau baigia surusėti, nors baltarusis Gromyka jau daug metų vadovauja šalies užsienio politikai. Laimi ne Brežnevo Ukraina, viena iš turtingiausių respublikų, kurios maždaug kas antras pilietis, nesvarbu, ar jis rusas, ar ukrainietis, kalba tik rusiškai ir t.t.

Juk naciai irgi ne vieni vykdė nusikaltimus. Jiems padėjo ir kitos tautos. Bet pasmerktas buvo būtent vokiškasis fašizmas, vokiškasis nacizmas. Svarbu ne kas šoka, o kas užsako muziką!

Mes kaltiname Tarybų Sąjungą, o jos vardu ir rusų

tautą, kad jos pulkai tuoj po Spalio revoliucijos vėl įsiveržė į neseniai susikūrusią laisvą, nepriklausomą Lietuvą, valstybę silpną tiek ekonomiškai, tiek politiškai, valstybę, kuri visiškai negrėsė Tarybų šaliai. Tik mūsų šauniųjų savanorių narsa ir pasiaukojimas padėjo bolševikų gaujas nublokšti už Dauguvos.

Mes kaltiname rusus, kad, pasibaigus karo veiksams ir tarp abiejų šalių pasirašius taikos sutartį, garantuojančią Lietuvos suverenumą ir užtikrinančią nesikišimą į viena kitos gyvenimą, rusai pastoviai kišosi į mūsų reikalus. Priglaudę po savo sparneliu Lietuvos komunistus, juos apmokydavo tarybinių šnipų mokykloje — Vakarų tautinių mažumų institute, kur kandidatai į Lietuvos kviesingus išklaudydavo visą ardomosios veiklos ir Lietuvos suverenumui priešiškos agitacijos kursą ir, slapta perėję sieną, drumsdavo mūsų gyvenimą, sėdavo nepasitikėjimą, netikrumą ateitimi.

Lietuva tuo metu dar buvo labai silpna. Jai reikėjo visos tautos paramos ir pasiaukojimo. O rusų inspiruoti gaivalai griovė jos pamatus, sėjo nesantaiką. Kur galėjo tai atvesti — vienas Kremlius težino. Tik ryžtingas Antano Smetonos žygis, nuvertiant pasyvią Griniaus vyriausybę, siek tiek sustabdė tą juodąjį darbą.

(Bus daugiau)

Britanijos sosto įpėdinis, Valijos princas Čarlis ir jo nuotaka Valijos princesė, buvusi Diana Spencer, savo vestuvių nuotraukoje, kurią pernai padarė lordas Snowdon. Princas pasipuošęs

Karališkojo Laivyno viršininko išėgine uniforma. Pirmadienį 9 val. vakare Londono ligoninėje gimė naujas sosto įpėdinis, būsimas Valijos princas, kuriam vardas dar neparinktas.

Okupuotos Lietuvos nauji kunigai

Roma. — Birželio 6 d., sekmadienį, 18 Kauno Kunigų seminariją baigusių diakonų priėmė kunigystės šventimus. Sešiolikai iš jų kunigystės šventimus suteikė Kauno ir Vilkaviškio vyskupijų apaštalinis administratorius vyskupas Liudas Povilonis Kauno arkidiejoje — bazilikoje. Šv. Mišios su kunigystės šventimais prasidėjo 10 val. 30 min. Lietuvos laikui. Dviem Panevėžio vyskupijai priklausantiems diakonams kunigystės šventimus suteikė šios vyskupijos apaštalinis administratorius vyskupas Romualdas Kriščiūnas. Panevėžio katedroje. Pateikiame kunigystės šventimus priimančių diakonų sąrašą:

1. Arnašius Albinas, gimęs 1940 metais, priklauso Telsių vyskupijai.
2. Briilius Vytautas, gimęs 56 metais, priklauso Kauno arkivyskupijai.
3. Degutis Zenonas, gimęs 52 metais, priklauso Telsių vyskupijai.
4. Čiupalas Stasys, gimęs 54 metais, priklauso Kaišiadorių vyskupijai.
5. Filipčik Anton, gimęs 59 m., priklauso Vilniaus arkivyskupijai.

Argentina dar neturi prezidento

Buenos Aires. — Argentinos kariuomenės vadai dar nesutarė, kam paskirti prezidento pareigas. Karo aviacijos karininkai reikalauja, kad prezidento vieta būtų atiduota civiliui. Kariuomenės vadai sutiko, kad valdžią reikės perleisti civiliams iki 1984 m. kovo 29 d.

Tarp civilių kandidatų į prezidento vietą minimi keli kandidatai, jų tarpe Aguirre Lanari, Argentinos ambasadorius Venecueloje, ir gynybos ministeris Amadeo Frugoli.

Karinės chuntos vadu toliau lieka armijos gen. Cristino Nicolaides, tačiau jis netinkamas prezidento pareigoms. Yra siūlymų chuntą praplėsti į 21 nario tarybą.

6. Gražulis Juozas, gimęs 56 m., priklauso Vilkaviškio vyskupijai.

7. Gvozdovič Kazimieras, gimęs 55 metais, priklauso Kaišiadorių vyskupijai.

8. Kulvietis Edmundas, gimęs 56 metais, priklauso Vilniaus arkivyskupijai.

9. Meilius Kazys, gimęs 58 metais, priklauso Vilniaus arkivyskupijai.

10. Nestiukas Leonidas, gimęs 55 metais, priklauso Vilniaus arkivyskupijai.

11. Norkūnas Juozas, gimęs 57 metais, priklauso Vilniaus arkivyskupijai.

12. Orantas Aloyzas, gimęs 55 metais, priklauso Telsių vyskupijai.

13. Paltanavičius Albinas, gimęs 55 metais, priklauso Panevėžio vyskupijai.

14. Petraitis Alfonsas, gimęs 56 metais, priklauso Kauno arkivyskupijai.

15. Puzonas Rokas, gimęs 56 metais, priklauso Kaišiadorių vyskupijai.

16. Saprigonas Raimundas, gimęs 58 metais, priklauso Panevėžio vyskupijai.

17. Veselka Žyngintas, gimęs 49 metais, priklauso Kauno arkivyskupijai.

18. Vilutis Kęstutis, gimęs 58 metais, priklauso Kauno arkivyskupijai.

Kaip iš sąrašo matome, Vilniaus arkivyskupija gaus penkis naujus kunigus, Kauno arkivyskupija — keturis, Telsių ir Kaišiadorių vyskupijos po tris, Panevėžio vyskupija — du ir Vilkaviškio vyskupija — vieną.

— Floridos seimelis vėl atmetė ERA, — moterų lygybės įstatymą. Valstijos sostinėje Tallahassee susirinkusios moterys grasino „atsiminti“ šį nutarimą balsavimo dieną, lapkričio mėn.

— Dar vienas išskirtų šeimų narys Juri Balovenkov gavo Maskvoje pranešimą, kad dar šią savaitę jis gaus išvažiavimo vizą. Jis badavo 43 dienas. Jo žmona ir dukterė, kurios jis nėra matęs, gyvena Baltimorėje.

TRUMPAI IŠ VISUR

— Prez. Ronald Reaganas Baltuosiuose Rūmuose pasirašė Pabaltijo Laisvės dieną — birželio 14 d. skelbiamą rezoliuciją birželio 18 d. Pasirašymas buvo be iškilmių, nes šiuo metu prezidentas yra labai užimtas tarptautinių klausimų sprendimais ir svetimų valstybių pirmųjų vizitais.

— Beirute keli artilerijos sviediniai sprogo prie viešbučio, kur gyvena šimtai užsienio korespondentų.

— Liuksemburge Europos Rinkos ministeriai svarstė Libano klausimą. Buvo pasiūlymų paskelbti Izraeliui ginklų prekybos embargą.

— Vakar Izraelio premjeras Beginas kalbėjosi su senato užsienio reikalų komiteto nariais ir išgirdo nemažai kritikos.

— Kainų kilimas Amerikoje gegužės mėn. buvo 1 nuos. Prie to prisidėjo gazolino pabrangimas. Siek tiek pabrango mėsa, žuvis.

— Sovietų užsienio reikalų ministeris Gromyko New Yorke spaudos konferencijoje kaltino JAV vyriausybę, kuri pradėjusi naikinti visus praėty sukurtus detantus tiltus. Jis kaltino Izraelį palestiniečių genocidu.

— Siandien pas prezidentą Reaganą lankysis Britanijos premjerė Margaret Thatcher.

— Kubos vakarines provincijas palietė audros, liūtys, potvyniai.

— Dar 1,000 argentiniečių karių iš Falklando sugrįžo namo su britų laivu „Norland“.

— Egipto prezidentas pasiūlė PLO vadovybei persikelti iš Libano į Egiptą ir čia tęsti savo veiklą. Egiptas pabrėžė, kad ta veikla turi būti politinė, o ne karinė.

— Palestiniečiai Beirute buvo sulaukę penkis amerikiečių žurnalistus, tačiau vėliau paleido, patikrinę jų dokumentus.

— Kinijos gynybos ministeris Geng Biao, kalbėdamas Šiaurinėje Korėjoje, reikalavo, kad Amerika išvežtų iš Pietų Korėjos savo kariuomenę.

Izraelio planai Libano ateičiai

Beirutas. — Izraelio invazijos į Libaną didžiausia auka gali būti prieš 21 metus įsteigta Arabų Lyga. Ji turi 21 narį, tačiau, Izraelio tankams apsupus Libano sostinę, tik viena Sirija bandė įsijungti į kovas. Jos truko neilgai, Sirija per kelias dienas prarado apie 1,000 kareivių, 200 tankų, apie 80 lėktuvų ir 19 priešlėktuvinių raketų baterijų. Kitos arabų valstybės pasitenkino griežtais pasmerkimais.

Libijos diktatorius Khadafi pareiškė, kad tokia padėtis pasidarė nepakenčiama. Izraelio kareiviai laiko apsupę arabų valstybės sostinę, jos vaikai ir moterys šaukiasi paramos, bet iš arabų jos nesulaukia. Arabų Lygos sekretorius Chadli Klubi bandė susaukti organizacijos galvų posėdį, tačiau nepavyko. Libano užpuolimas turės gilių padarinių arabų pasauliui, pasakė Klubi. Libijos Khadafi pagrįsino nutraukti visus ryšius su kitomis arabų šalimis, jei jos nesiims veiksmų prieš Izraelį.

Komentatoriai nurodo, kad panašiai, kaip argentiniečiai, kurie dėl savo pralaimėjimo Falklando salose kaltina Ameriką, taip ir arabai aiškina, kad Izraelį jie lengvai sumušty, tačiau negali, nes už jo nugaros stovi Amerikos galybė.

Arabų pasauliui šios dienos gan sunkios. Izraelis sutruškino PLO jėgas Libane, o toliau į rytus persų armijos, atsigavusios po revoliucijos, duoda smūgį po smūgio turtingam, puikiai apsiginklavusiam Irakui.

Izraelio diplomatai kalba apie greitą pasitraukimą, tačiau korespondentai iš okupuotų Libano miestų praneša apie ilgalaikius Izraelio planus. Ant Libano sienos steigiami trys bankai, valiutos keitimo ir muitų centrai. Jie priklausys Izraelio prekybos ministeriui Gideonui Patt. Įstaigos steigiamos Metulla, Hanita ir Biranit vietovėse. Izraelio energijos ministeris Yitzhak Berman įsakė suremontuoti Sidone sužalotą naftos rafineriją. Libano prekybininkai jau gali užsakyti prekių iš Izraelio įmonių per Izraelio okupacines kariu-

menės karininkus. Libano miestų restoranai, parduotuvės mielai priima Izraelio valiutą. Tai pastebėta ne tik pietiniuose Libano miestuose, bet ir rytiniame Beirute, kur viską tvarko Libano krikščionių bendruomenė. Kalbama, kad bus atstatytas senas Libano geležinkelis, kuris neveikia nuo Izraelio įsisteigimo.

Korespondentai rašo, kad Izraelio karininkai labai mandagiai elgiasi su vietiniais libaniečiais, išskyrus palestiniečius „teristus“.

Karinė vadovybė įsikiusi nenustatyti Libano gyventojų prieš Izraelį, nes ateityje bus bandoma atgaivinti šiltes ryšius ir visiems pelningą biznį.

Kovos Libane

Beirutas. — Vakar Izraelio karo lėktuvai, artilerija ir tankai susisaužė su Sirijos kariuomene Libane. Sovietų Sąjunga per Suomiją pasiskundė Izraeliui, kad vienas artilerijos sviedinys Beirute sprogo sovietų ambasados sode ir sužeidė du asmenis. Izraelio vyriausybė atsispręs ir pats premjeras Beginas užtikrino, kad Izraelis nenorėjo paliesti sovietų ambasados.

Begino ir prezidento Reagano susitikime buvo atvirų, aštrių žodžių, pripažino valstybės departamentas. Reaganas pritarė Beginui, kad iš Libano reikia išgąubti ne tik Izraelio, bet ir visus svetimas kariuomenes. Beginas pareiškė, kad Izraelis išgąubus visus savo kareivius, kai bus nustatyta pietiniame Libane 25 mylių pločio demilitarizuota zona.

Libane pavyko sudaryti septynių politikų tautinio gelbėjimo komitetą, kuris veda derybas su JAV pasiuntiniu Habibu ir su PLO vadais. Ieškoma būdų išgelbėti Libaną iš dar didesnių nelaimių. Izraelis žada pasitraukti, jei palestiniečiai bus nuginkluoti. Nekalbama apie lengvuosius ginklus, kuriuos neįsijaukia kiekvienas palestinietis, bet apie sunkiuosius artilerijos pabūklus, tankus, raketų svaidytukus. Palestiniečiai raginami pasiduoti ne Izraeliui, bet Libanui.

Libanas turi 26,000 kareivių, kurie pasitraukė, kai Izraelis pradėjo invaziją. Kariuomenės štabas yra Baabda, penkios mylios į pietryčius nuo Beiruto. Apie 600 Libano kareivių pasiliko Izraelio užnugarėje.

Jei palestiniečiai sutiktų nusiginkluoti, Izraelis pažadėjo pasitraukti nuo Beiruto apie 10 mylių. Ant Beiruto-Bagdado greitkelio izraelitai pirmą kartą susikovo su Irano savanoriais, kurių 500 atvyko į Libaną.

KALENDORIUS

Birželio 23 d.: Zenonas, Vanda, Arvydas, Vaida.

Birželio 24 d.: Jonas Krik., Simplicija, Algimantas, Budytė.

Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:29.

ORAS

Vakar prasidėjo vasara. Saulėta, temperatūra diena 80 L, naktį 65 L.

SKAUTYBĖS

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KŪ RAMOVĖ
Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

JAU VYKSTA ANTRASIS LITUANISTIKOS SEMINARAS

Praėjusio sekmadienio naktį "Skautybės kelio" redakciją pasiekė per "skautišką rankinį paštą" gauta korespondencija iš Union Pier, MI, kur šiuo metu vyksta Lituaniistikos seminaras jauniems mūsų Sąjungos vadovams. Brolis Tomas Dundzila apie šių kursų pirmąją dieną taip raportuoja:

— Jau antri metai skautų ir skautiškų vadovai, vės susirenka į "Gintaro" vasarvietę Union Pier vietovėje prie Michigano ežero LSS Lituaniistikos kursams. Šiais metais seminaras prasidėjo birželio 19 dieną sesės v.s. fil. D. Eidukienės sveikinimu ir pastabomis, kad vis atsiranda lietuviukų, kurie nori ir stengiasi geriau išmokyti lietuvių kalbą, sužinoti apie Lietuvos istoriją ir literatūrą.

Pirmą paskaitą skaitė p. J. Masilionis apie pagrindines sakinio dalis. Po trumpo pertraukos v.s. kun. J. Vaisnys,

SJ, įvairiais pavyzdžiais apibūdino dabartinę lietuvių kalbos rašybą Lietuvoje. Dar viena paskaita buvo apie Lietuvos istoriją pokariniais metais. Dar į kursus neatvykusį fil. dr. T. Remeikį pavadavo Dovas Šaulys.

Po pietų ir poilsio pertraukos iš Kanados atvykusi sesė Nagienė perdavė savo mintis, kaip pajavairinti skautiškus lauzus. Buvo pasiūlytas projektas pastatyti pasaką "Dangus griūva".

Vakare sesė Balzarienė pakalbėjo apie skautų pasisveikinimą "Budėk!", o brolis Dundzila paaiškino savo idėjas apie šūki "Dievui, Tėvynei, Artimui". Vakaronės antrosios dalies tema buvo "Lietuvos padėtis pasaulyje". Dovas Šaulys pasidalino mintimis, o po to vyko diskusijos ir komentarai.

Seminaras tęsis iki kito šeštadienio.

v.s. I. Tomas Dundzila

SPORTO ŠVENTĖ ATLANTO RAJONE

Šį savaitgalį Worcester, Mass., lietuviškame Maironio parke vyks Atlanto rajono vadovybės organizuojama metinė skautų-čių sporto šventė. Šiemet ji sukačtinė — 25-toji. Pagarba vadovams, vėms, kurie nepailstamai ir su neišsenkančiu entuziazmu ją ruošia. Jaunimas visada mielai žaidžia, sportuoja, dalyvauja varžybose, rungtynėse. Kol turėsime entuziastingų vadovų, vėjų, turinčių noro organizuoti, sportuojančio jaunimo nestokosime. Sveikiname vadovus, sveikiname sportuojančių jaunimą ir drauge su LSS Tarybos pirmininku linkime sėkmės ir tęstinumo.

Red.
LSS Atlanto Rajono
Sporto Šventės Dalyviams
Mielai Broliai ir Sesės

Sveikinu sportuojančių skautišką jaunimą ir Atlanto rajono sporto šventės rengėjus, su ruošiančius jau 25-tą šventę. Skautams, ėms linkiu linksmam praleisti laiką brolių — sesių draugystėje. Vadovams reikiu padėką už nenuilstamą jaunimo organizavimą. Linkiu Jums ištvermės ir broliškos nuotaikos ateities darbuose! Budžiu!

v.s. Sigita Miknaitis
LSS Tarybos Pirmininkas

KVIESLYS

į dvidešimtąją sukaktvinę Romovus stovyklą,

kuri įvyks 1982 metais rugpjūčio 7-21 dienomis. Kviečiame seses ir brolius pastovyklauti su mumis prie gražaus FOX ežero, atskirtame nuo "pasaulio" ramiame miškų ir kalnų kampelyje, kuris yra savas, brangus, 20 metų prižiūrėtas, naudotas ir vis viliojantis.

Yra parengtos, atnaujintos ir patobulintos trys didelės pastovyklės: Seserijai, Broliai ir bendrijai. (Jaun. skautams, tėms skiriama pirmoji savaitė).

Visi sutilpsime, pabūsime kaip viena šeima ir paminėsime reikšmingą sukaktį. Stovyklausime skautiškai — stovyklą globoti kviečiame skautų įstatus.

Apie ketinimą dalyvauti praneškite ir registruokites pas S. Danutę Keršienę, 487 Windermere Ave., Toronto, Ont. M6S 3L5. Tel. (416) 762-5521.

XX-tosios Romovus Stovyklos Rengimo Komitetas

KANADOS RAJONO VADEIVA

LSB Kanados rajono vadeivos pareigoms trejų metų laikotarpiui pakviestas v.s. Vytautas Skrinškas, 116 Wincott Dr., Weston, Ont.

Clevelando vyr. skautų židinys surengė žodžio ir dailės darbų vakaronę bei parodą. Nuotraukoje — židinio narės su aktores E. Dauguvietyte - Kudabienės ir dvasios vadu kun G. Kijausku, S.J.

LITUANISTINĖ STOVYKLA AUSTRALIJOJE

Akademikų Skautų Draugovės Sydneyje skyrius priėmė Canberros Baltijos tunto kvietimą praveisti trijų dienų lituanistinę stovyklą Canberros vilkiukams ir paukštytėms. Stovykla vyko per ilgą savaitę — balandžio 24-26 dienomis. Stovyklą praveisti vyko keturios akademikės: ps. fil. Ginta Viliūnaitė, t.n. Kristina Virgininkaitė, fil. Vida Viliūnaitė (stovyklos adjutantė) ir ps. fil. Eglė Žizytė (stovyklos viršininkė).

Šiais šeiminkais: ir skaniai maitino, ir visų sveikata rūpinosi. O Sydneyje sesės dargi apdovanojo garsiais Canberros miškų grybais!

Jaunieji stovyklautojai vienas tris dienas išlaikė gerą nuotaiką ir neprarado entuziazmo: viskuo domėjosi, visko klausė ir klausinėjo, viską mėgino... Programa jiems patiko, o ypač du vaidinimai, vaizduojantys lietuviškus užgavėnių ir vestuvių papročius. Jie vyko per antrąjį lauzą. Pirmame — "Užgavėnių" — vaidinime dalyvavo visi mažiausieji: Justina, Lara, Karen, Kaziuksas, Petrikas, Edukas ir

Sipavičiūtė, bet gražiai pasirodė ir kitos skiltys.

Trys dienos prabėgo nepaprastai greitai. Rodos, tik susitiktai, susidraugauta, o jau ir vėl reikia skirstytis. Sesės sydneyje, traukinyje besidalindamos išpūdziais, visos sutarė, kad, nors ir labai pavargusios, drauge buvo ir labai linksmos: jautėsi kaip kitus išmokusios ir pačios daug išmokusios.

ps. fil. Eglė Žizytė

VADOVŲ, VIŲ MOKYKLŲ VEDEJAI

Vadovų, vėjų lavinimu LSS-goje rūpintis pakviesti kandidatai: "Ažuolo" mokyklos vedėju — ps. Algis Senkus, o Seserijos vadovų lavinimo skyriaus ir "Gintaro" mokyklos vedėju — vyr. skautė v. sl. Vida Senkuvienė.

SKAUTIŠKI ĮVYKIAI

Chicagoje
Birželio 23 d. — Stovyklon vykstančių sveikatos patikrinimas ir registracija Jaunimo centre nuo 7-9 val. vak.

Liepos 8 d. — stovyklon vykstančių daiktų suvežimas į Jaunimo centrą. (Nuo 7 val. vak.)

Liepos 8 d. — stovyklautojų daiktų pakrovimas į sunkvežimį 7 val. vak.

Liepos 10 d. — išvykimas į stovyklą. Stovyklon vykstančių Jaunimo centre renkasi 7 val. r. Autobusas išvyksta 7:30 val. r.

Liepos 10-24 d. — Chicago skautų ir skautiškų tuntų vasaros stovykla Rako stovyklavietėje, Custer, MI.

Clevelandas

Birželio 26 d. — tradicinis Joninių lauzas V. ir O. Jokūbaičių sodyboje, Rengia Clevelando skautininkai, kės.

Rugsėjo 25 d. — "Vasarą palydinti" — "Neringos" skautų tunto balius Lietuvių Namuose.

Worcester, MA

Birželio 26-27 d. — Maironio parke vyks Atlanto rajono skautų-čių sukaktvinė (25-toji) Sporto šventė.

Anglija

Liepos 24-31 d. — Europos lietuvių skautų stovykla "Lietuviškoje Sodyboje" netoli Londono.

California

Rugpjūčio 1-14 d. — Californijos skautų-čių stovykla.

Romuva, Canada

Rugpjūčio 7-21 d. — Canados skautų-čių stovykla. Registracija iki liepos 7 d.

Rugpjūčio 14-15 d. — Jūrų skautų 60 m. veiklos paminėjimas Romuvoje.

Tabor Farm, MI.

Rugpjūčio 26-29. Akademinių Skautų Sąjūdžio studijų dienos.

Skautininkas A. Veršelis riša kaklaraistį Vasario 16 gimnazijoje įrodį davusiam skautui. Nuotr. A. Smitienės

Važiuojančios sesės jautėsi truputi nedrausiai: nė viena iš jų nei motina, nei mokytoja, nei ilgiau dirbusi su mažais vaikais. Bet entuziazmas didelis ir programa iš anksto pilnai paruošta. Bendra užsiėmimų tema buvo Lietuvos pažinimas: kalba, istorija, geografija, tradicijos, dainos, žaidimai, net lietuviški patiekalai.

Nuo Sydneyje iki Canberros traukiniu susidarė penkos valandos kelionės — sydneyje kėms tai ir pirmasis išvykos rytas. Užtat atvažiavusios stovyklą jau rado įkurtą gražiam pušynėlyje už Canberros. O laukiančių judrių paukščių ir vilkiukų buvo dvidešimt vienas. Virtuvė rūpinosi trys tėveliai skautai: Audronė Kovalskienė, Vida Hoew ir Romas Minio'as. Nors jie patys save vadino "virėjais — kandidatais", bet pasirodė pu-

Prete. Pravedė jų globėja, stovyklos adjutantė Vida Viliūnaitė. "Aktoriams" padedant, iš turimų stovykloje dalykų ji paruošė labai įdomius, įmantrius kostiumus ir kaukes, kurie sužavėjo ir pačius vaidintojus ir žiūrovus.

Vestuvių papročių pavaizdavimą atliko vyresnioji grupė. Tai buvo ilgesnis ir sunknesnis vaidinimas. Du pranešėjai — Daina Mauragyte ir David Pember — pasakojo apie įvairius vestuvių papročius, o kiti juos veiksmais vaizdavo. Antanas Pember vaidino jaunąjį, Jūlytė Sipavičiūtė — jaunąją, o visi kiti — tėvus, pamerges, pabrolius ir svečius, o Danius Mauragis, turįs gražų, stiprų balsą, vaizdavo pirsį. Ir vėl visi dalyvavo kostiumų pasigaminime, o Antanas Bruza pastatė "klėtį" ir "gryčią". Visiems patiko vaidinti! Vadovėms buvo ypač malonu: nors dalis mažųjų nemoka lietuviškai, bet j dainas visi jungėsi, jos gražiai, lietuviškai skambėjo. Lietuvių kalbos mokė Ginta Viliūnaitė. Negalėjo tikėtis per tris dienas labai daug išmokyti, bet buvo malonu stebėti visų nuostabių pastangas: ir komandos supratos ir j jas lietuviškai atsakoma, o kalbos nemokantieji vis dėlto išmoko žodžių ir net išsireiškimų, kuriuos noriai kartojė.

Dienos eiga stovykloje buvo skautiškai įprastinė: vėliavos pakėlimai ir nulėidimai, mankšta, tikrinimai, sargybos, žaidimai, dainos, užsiėmimai. Palapinių priežiūros konkursą laimėjo "Ramunių" skiltis — Daina Mauragyte, Kristina Katauskaitė ir Jūlytė

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
Second class postage paid at Chicago, Ill. Published daily except Sundays, Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th, and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society.
Publication Number (USPS — 161000)

Subscription Rates \$45.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$43.00. Foreign countries \$45.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokestį, atzymima, iki kada yra užimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto			
	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kanadoje (U. S. A. dol.)	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Užsienyje	\$45.00	\$27.00	\$19.00
Kitur — Amerikoje	\$43.00	\$25.00	\$18.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien 8:30 — 4:00.
- Redakcija straipsnius taisyso nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos gražina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Žmogus dirbdamas stipriau ir gyvenimu gėrisi, ir geresnis yra.

Marija Pečkauskaitė

IVERTINTA DARBŪTI SESĖ

Newyorkietė sesė Rūta Kidulytė gegužės 16 už savanorišką darbą Šv. Jono ligoninėje gavo Sveikatos departamento žymenį. Iš ten dirbusių 50 mergaičių ji buvo tik viena lietuvaite. Šį rudenį ji pradės medicinos seserų studijas Hunter kolegijoje, New Yorke.

DR. K. G. BALUKAS
Akušerija ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepią, skambinti 374-9004
Priima ligonius pagal susitarimą

Tel. ofiso HE 4-5849, rez. 388-2233
DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 11:30 val. ryto iki 3 val. popiet.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — CR 6-2400
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 1-4 ir 7-9 antr., ir penkt. 10-4; šeštad. 10-3 val.

Ofs. tel. 735-4477; Rez. 246-0067
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso tel. — 233-8553
Service: 885-4506 — Page #06058
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

Ofs. PO 7-6000, Rez. GA 3-7278
DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave. Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

Istaigos ir buto tel. 652-1381
DR. FERD. VYT. KAUNAS
Gdytojas ir Chirurgas
DIPLOMATE, AMERICAN BOARD OF FAMILY PRACTICE
1407 So. 49th Court, Cicero, Ill.
Kasdien 10-12 ir 4-7 išsiskyrus treč. ir šešt.

Tel. REliance 5-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
Lietuvų gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-4 val. popiet. ir 6-8 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

DR. IRENA KYRAS
DANTŲ GYDYTOJA
2659 W. 59 St., Chicago
Tel. 476-2112
Valandos pagal susitarimą — Pirm., antr., treč., ketv. ir šeštad.

DR. JONAS MAŽEIKA
DANTŲ GYDYTOJAS
4600 W. 103 St. Oak Lawn
Tel. 423-8380.
Valandos pagal susitarimą.

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą pirm. ir ketv. 12-4, 6-8; antr. 12-6; penkt. 10-12, 1-6.

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIC 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak. išsiskyrus treč. šešt. 12 iki 4 val. popiet.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KŪDIKIŲ IR VAIKIŲ LIGOS SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Val. Kasdien nuo 10 v. ryto iki 1 v. p.p. Ofiso tel. RE 7-1168; rezid. 239-2919

Ofs. HE 4-1818; Rez. PR 6-9801
DR. J. MEŠKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybe vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-mos ir Campbell Ave. kampas)
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v. p.p. Tik susitarus

Ofs. 742-0255 Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGŲ CHIRURGIJA
1185 Dundee Ave.
Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

Tel. 372-5222, 236-6575
DR. ROMAS PETKŪS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai:
111 NO. WABASH AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLEČIKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir "Contact lenses"
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PŪSLES IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 popiet. ir ketv. 5-7 val. Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Ofiso tel. 434-2123, namų 448-6195
DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 West 71st Street
Priėmimo dienos pirm., antr., ketv. penkt., iš anksto susitarus.

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLIODA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 2-6. Šeštadieniais pagal susitarimą.

DR. K. M. ZYMANČAS
DR. S. T. CHIRBAN
DANTŲ GYDYTOJAI
2654 West 63rd Street
Val. pagal susitarimą — antr., treč., ketv. 10 v. ryto iki 6 v. vakaro.
Tel. — 778-3400

Šv. Jurgio sveigos Chicagoje dalis dalyvių. Nuotr. J. Tamulaičio.

DVASIŠKAI DIDI

Tragiškasis Birželis primena mums ir mūsų mažumą, ir mūsų didybę. Didybė — kančios aukoje, kurią lietuvių tauta sukrovė ir kuri, jei tik žvaigždėtasis erdvės ir mūsų žemiškąjį trupinėlį jose valdo Gailestingasis Viešpats, lietuvių tautai neš didžiulį šventumo atpildą. Mažumas — tai tas rakštėlis, kuriuo esame žaidžiamas žmonijos kūne taip, kaip tą kūną mato ir vaizduoja mums atoki pasaulio sąmonė. Tajai pasaulio sąmonei esame maži skaičiumi, esame maži ir savojo holokausto svarbumu bei reikšmingumu. Tad ir savo tragiškąjį Birželį minime vieni, be pasaulio raudų ir be gedulingųjų fanfarų, kurie lydi populiariesnes už mūsų šią tautą (net jei tos populiariesnės tautos ruošia holokaustus vienos kitoms).

Būdami jautrios širdies ir skaidraus proto, suprantame (ar turėtume suprasti), jog esame skausmo broliai su visomis pasaulio kenciančiomis tautomis, žydus bei arabus įskaitant. Tačiau tuo pačiu turime liūdnai pripažinti, jog dusliu aidu, kuriuo pasaulio arenoje atsamba mūsų klyksmai ir mūsų dejonės, esame labiau panašūs į ukrainiečius, afganus ir kitas lengvai primiršamas ar net užmiršamas tautas. Net ir Salvadoro liaudies šiandien džiaugiasi vieta Spiegelio, Le Monde ir New York Times'o puslapiuose — ar ABC ekranuose — tik dėl to, kad jos dar neužsėmė komunistai, kad jos kūną tuo tarpu kapoja dar ir savieji naciai. Tikrai užmirštosios tautos — tos, kurias šiandien prievartauja, niokioja ir žudo Kremliaus komunistas.

Nacizmas — bjauri idėja, kuria tegali žavėtis tik tos ar kitos tautos siauri šovinistai. Komunizmas, kadangi žada išganymą žemeje — taiką, brolybę laisvę, socialinį teisingumą, gėrybių perteklių, visų dorų troškimų patenkinimą — apeliuoja į kiekvieno žmogaus giliausius lūkesčius ir dėl to yra kaip nuodėmė patrauklus. Tačiau tas patrauklumas dengia žiauriai pragaiščių, kuri, deja, dažniausiai išryškėja tik tada, kada baigiama joje prapulti. Juk ne paslaptis, kad ir kai kurie nepriklausomos Lietuvos valstybės ir kultūros vyrai, du dešimtmečius išgyvenę bolševikų siaubamos Rusijos kaimynystėje, tik tada suvokė „Stalino saulės“ destruktivumą, kai patys pasiūto gyvulinuose vagonuose vežami į pražūtį. Dėl to nestebėtina (o tik baisiai liūdna), kad ir bolševikinio rojaus nepatyrę Vakarai vis dar per stipriai užkerėti komunizmo iliuzinių pažadų, falšyvių blizgančio fasado, ir už jo nemato (ar net nemori matyti) visų pavergtųjų ir „prigautųjų“ tautų desperatišką pastangą iš „rojaus“ išsilaivinti.

Sakysite, kad šiai taisyklei yra bent viena žymi išimtis, būtent, Lenkija, kuria pasaulio akys dėmesio šiandien, rodos, nesigali. Tiesa, nesigali, bet pažvelkime ir į kai kurias specifines aplinkybes. Viena, dėmesys Lenkijai toli gražu nėra vienprasmis. Pvz., Thomu Theobaldui, Citibank vyr. viceprezidentui, rūpi tai, ar lenkai pajėgs užsimeklėti finansines skolas. Todėl jam, kaip ir Politiūriui, svarbu, kad lenkai greit sugrįžtų „į protą ir į tvarką“. Antra, Lenkija per daug arti Europos civilizacinio centro (geografiškai ji net yra Europos centras), kad ją būtų galima visiškai ignoruoti. Lenkų kardinolas sėdi Romos velykų ir Dievo vietininko sosto, o lenkų kultūra, nors ir ne tarp Europos pačių ryškiausiųjų, vis dėlto yra nusiskynusi saują Nobelio premijų ir pasitačiusi netrūpančius paminklus muzikinio bei literatūrinio ro-

mantizmo epochoje. Šioje aplinkybėje, tarp kitko, glūdi pamoka ir mums: bent tiems, kurie mano, jog „politika“ yra viskas, o kultūra — reikalinga tik šiaip sau.

Trečia, net ir tuo politiniu poziciniu Lenkijos įvykiai atrodo kitaip, negu reikalautų galvoti kai kurių mūsų šionykščiu „politikų“ išmintis. Atsimenate, su koku furoru prieš dešimtą metų buvo sutikta mintis, kad Lietuvai būtų geriau, jei ji turėtų satelito, o ne sovietinės respublikos statusą. Buvo šaukiama: tai defetizmas! Tai nuolaidžiavimas okupantui! Tai svajonė! Žinoma, kad svajonė: bet tie, kurie taip priekaištavo, užmiršo pastebėti, kad pilnos Lietuvos nepriklausomybės atstatymas — dar didesnė svajonė. O jei lenkams pavyko suorganizuoti galingą pasipriešinimo sąjūdį, kurio pabaigos dar nematyti, tai tik dėl to, kad Lenkija nebuvo taip, kaip Lietuva, visiškai absorbuota į SSRS sudėtį. Ir kaip tik šioji bent formalinė Lenkijos nepriklausomybė ir yra viena pagrindinių priežasčių, dėl kurių Maskva tiesioginė karinė intervenciją laiko rezerve kaip paskutinę priemonę, panaudotiną tik pačiu blogiausiu atveju, kai niekas kitas jau negelbės, ir dėl kurių Maskva net ir dokliems Vakarams negali lenkų padėties vaizduoti taip, kaip ji norėtų, kad Vakarai ją įsivaizduotų. Mat, „vidaus reikalas“ yra „vidaus reikalas“: šis principas galioja nepriklausomai Lenkijos valstybei taip, kaip jis negalioja Lietuvos SSR ir žymiai gausesnėms bei stipresnėms, bet pasaulio akyse jokio nepriklausomybės ženklo ar rimtės teisės į ją neturinčioms ukrainiečių ar musulmonų sovietinės respublikoms. Ir nėra nė mažiausios abejonės, kad Lietuvai būtų buvęs daug lengvesnis kryžiaus kelias ir žymiai dėmesingesni jai Vakarai, jei 1940 ar ir 1944 m. ji būtų galėjusi išvengti inkorporacijos ir „socializmą priimti“ ta forma, kuria jis buvo „įsiūlytas“ Lenkijai. Deja, visiškai ne nuo mūsų priklausė, kaip Stalinas tada su mumis elgėsi.

Bet vis dėl to yra dalykų, kurie šiek tiek priklauso ir nuo mūsų. Nuo to kruvinojo Birželio dienų, kada pirmą kartą dešimtimis tūkstančių vežė mūsų žmones į Sibirą, esame padarę klaidų, kurių galėjome ir nedaryti. Ne mūsų kaltė, kad iš pradžių šventai tikėjome Atlanto Charta, tačiau mūsų kaltė, kad iš Vakarų slaptais kanalais dar dirgino ir skatinome tragiškon atomazgon bežengiantį partizanų karą, kai žadėti paramos jam iš Vakarų jau nebebuvo jokio pagrindo. Gerbti, mylėti ir gyventi Vakarų demokratijos principais — vienas dalykas, kiekvieną kartą tikėti Vakarų politinių lyderių (ar jų saugumo atstovų) žodžiais — visai kitas. Ypač jei žodžiai, skirtingai specialiai mums, tariami tik pašnibždomis ir pusbalsiu, kaip antai Fordo prieš išvykstantį į Helsinkį padarytame pareiškime net išbraukiant Lietuvos, Latvijos, Estijos vardą, ar Reagano šiaip puikioje, tik akcija praversti besiprašantioje kalboje Britų parlamente prisimenant pavergtuosius tarp Stettino šiaurėje ir Varnos pietuose, o (ir vėl, dėl „šventos ramybės“) nutylint tuos, kurie gyvena ten ryčiau, palei Narvą, Dauguvą ir Nemuną.

Nuo mūsų priklauso ir tai, kaip reaguosime į pačią sunkiausią mus kaip tautos dalį liečiančią problemą — į fizinį bei politinį mūsų atplėšimą nuo tautos kamieno. Šis atplėšimas — viena iš siaubingųjų Birželio tragiškiausių pasekmių, kurios atžvilgiu dar vis esame nelaimingai pasimetę.

M. Dr.

ARKIV. JURGIO MATULAIČIO BEATIFIKACIJOS BYLA BAIGTA

KUN. JUOZAS VAISNORA

(Pabaiga)

Šioje arkiv. Jurgio Matulaičio beatifikacijos bylos apžvalgoje padavėme įvairius dekretus, datas, iš ko matyti, kaip ėjo beatifikacijos bylos laikas. Byla nesukliuvo nei dėl tikėjimo gynybės priekaištų, nei dėl liudininkų ar dokumentų trūkumo. Tačiau šalia viso to buvo sunkenybių, kliūčių, kurias reikėjo nugalėti, išaiškinti. Keletą jų čia paminėsime.

1. Kliūtis buvo ta, kad arkiv. Jurgio beatifikacijos byla nebuvo galima pradėti Lietuvoje (Kauno arkivyskupijos tribunole). Ten būtų buvę daug Dievo Tarną Jurgį pažinousių liudininkų, ten yra su jo gyvenimu ir veikla susijusių dokumentų. Tas būtų labiau palengvinęs bylos vedimą, jos eigą.

2. Iškilė arkiv. Jurgio pavardės klausimas. Buvo daroma iš šalies priekaištai, kad jo pavardė Matulewicz (Matulevičius) lietuvių šovinizmą buvo pakeista į Matulaitį. Bet šį klausimą išsprendė pati Šventųjų skelbimo kongregacija. Kai tarp kitų dokumentų buvo pristatyta ištrauka iš gimimo metrikų, paaiškėjo, kad metrikuose yra užrašyta Jurgis Boleslovas Matulaitis, sūnus Andriaus Matulaičio. Nežinantiesiems pavardžių kaitos galėjo atrodyti, kad skirtingos pavardės gali būti skirtingų asmenų. Teko Šventųjų skelbimo kongregacijai išaiškinti, kad Jurgis Matulaitis, tik stodamas į Kielcų seminariją, buvo užrašytas Matulewicz, nes taip vadinosi jo globėjas, pusbroliis Jonas ir dėdė kun. Feliksas, tad ir jų gimintais turėjo būti tos pačios pavardės. Nuo to laiko pats Jurgis lietuviškai pasirašinėdavo Matulevičius. Tada Šventųjų skelbimo kongregacija nusprendė, kad beatifikacijos bylos aktuose bus rašoma „Matulaitis — Matulewicz“. Kadangi lietuviai (bent Suvalkijoje) žinojo tik Matulaitį, tai ir šiandien lietuviams dera vadinti jį gimtąja pavardė, kuria vadinosi jo broliai, — Matulaitiai. O dėl to, kad kai kuriuose dokumentuose randama lenkiška forma — Matulewicz, ja Dievo Tarną Jurgį te vadina lenkai, tuo nepakeisdami jo tautybės.

3. Daug painiavos sudarė datos. Įvairiuose dokumentuose jos vienur yra pagal senąjį stilijų (pagal Julijaus kalendo-

rių), kitur pagal naująjį (Grigaliaus) kalendorių. Suvalkijoje ir Lenkijoje buvo laikomasi naujojo kalendoriaus, o kitur Lietuvoje ir Rusijoje — senojo. Skirtumas tarp jų yra 14 dienų. Liudininkai, paduodami datas dažnai painiojosi, pvz., paduodami arkiv. Jurgio gimimo ar kunigū iššventinimo datas. Abejonėms ir neaiškumams išaiškinti (tikėjimo gynybas tuojau pastebėjo, kad liudininkai nežino net svarbių datų) teko pateikti raštu senojo ir naujojo kalendorių skirtumus, kur kuris kalendorius buvo vartojamas ir dėl ko datos nesutinka. Pvz. kunigū iššventimo diena Petra-pilyje buvo paduota 1898 m. lapkričio 8 d., o Kielcių vyskupijos archyve rasta lapkričio 20 d. Tai teisinga, nes tai abiejų kalendorių (senojo ir naujojo) datos. Nežinantiesiems, kaip ten buvo su kalendorių vartojimu Lietuvoje ir Rusijoje, atrodė, kad čia yra tik liudininkų nežinojimas.

4. Kai tik buvo pradėtas arkiv. Jurgio beatifikacijos procesas, Lenkijoje subruzo vadinamieji „baltieji marijonai“, kurie save skaitė senojo Marijonų ordino tėsejais, nors jų sambūris, Siedlicų vysk. H. Frzedzieckio buvo ištęstas kaip paprasta brolija, neturinti teisės vadintis marijonais, o po II pasaul. karo jau buvo visiškai panaikinta. Keli pasauliečiai, save vadindami senojo Marijonų ordino palikuonimis, raštais ir spausdiniais ėmė pulti arkiv. J. Matulaitį, kaltindami jį, kad jis klastingai, apgavęs Šv. Sostą (tvirtindamas, kad jau iš senojo ordino likęs tik vienas vienuolis), neva atnaujines Marijonų vie-

nuolią, o faktinai sukūręs visai naują, nes, kai mirė paskutinis marijonas kun. V. Senkus, Lenkijoje dar buvę keiolika marijonų (tai buvę marijonai, visi tapę dieceziniais kunigais), kurie išsirinkę naują vyr. vadovą, turį naujų narių ir pan. Svarbiausias arkiv. Jurgio kaltinimas — jis iš neapykantos lenkamams sunaikinęs „žydių“ lenkišką Marijonų ordina ir savo vienuolijai pasisavinęs Marijonų vardą. Siuntė raštus ir spausdinius popiežiumi, vyskupams, vienuolijoms, protestuodami prieš arkiv. Jurgio beatifikaciją.

Tačiau visai tai akcijai prieš arkiv. Jurgį ir jo beatifikaciją smūgį sudavė Lenkijos primas kard. Wyszyński, kuris gerai žinojo visą tų „baltųjų marijonų“ istoriją.

Jis 1969. X. 20. d. parašė Šventųjų skelbimo kongregacijai tokio turinio raštą: „Kai kurie blogos valios (temerarii) vyrai Lenkijoje, kaip Muniak, Kłodziejski, Perkowski ir jų draugai, išklė, kiek žinoma, priekaištus D. T. Jurgio Matulevičiaus, Vilniaus vyskupo (1918 — 1925), Marijonų vienuolijos — reformatarijus beatifikacijos ir kanonizacijos procesui.“

Šiuo raštu, pagal savo pareigą, pranešu Šventųjų skelbimo kongregacijai, kad minėti vyrai nėra nei rimti, nei verti pasitikėjimo. Todėl jų priekaištai, be jokios abejonės, turi būti visiškai atmesti.“

Šventųjų skelbimo kongregacija kard. Wyszyńskiui padėkodama atsakė, kad jo informacija bus imama dėmesin bylos eigoje.

Taip buvo baigta ta vadinama „senųjų marijonų“ akcija,

TYLIEJI PATRIOTAI

Birželio mėnesį baigiasi mokslo metai mokyklose. Mums, jau suaugusiems lietuviams, birželis primena trėmimus ir žudymus. Jaunoji karta — jie tai ir mūsų Tėvynės okupaciją sužino tik iš savo tėvų ir iš kai kurių mokytojų liuanistinėse mokyklose, kurios veikia tėvų tautiško susipratimo ir pasiaukojimo, didelio mūsų mokytojų pasišventimo ir dailiai Lietuvių Bendruomenės finansinio rėmimo dėka. Tačiau mūsų liuanistines mokyklas remia dar ir kitoki rėmėjai. Tik apie juos mažai kas žinos, nieks niekuomet apie juos neparašo, o jie patys apie save nekalba ir jų nuotraukų mūsų spaudoje nematome. Tie žmonės priklauso „tyliųjų patriotų“ grupei. Kai šį mėnesį skaitysite apie mokslo metų užbaigimus įvairiose vietose, apie mokinių perkėlimus į kitas klases, apie mokytojų ir jų padėjėjų ir kitų asmenų nuopelnus, tebtina man leista bent trumpai paminėti mūsų kaimynystėje gyvenančius tyliuosius patriotas, apie kuriuos šiaip niekad negirdėsime.

Grand Rapids, Michigane, turime nedidelę liuanistinę mokyklą, kuriai jau eilę metų sėkmingai vadovauja mokytojas Vytautas Jonaitis. Nors Sv. Petro ir Povilo lietuvių parapija įsteigta prieš maždaug 80 su virš metų ir lietuvių skaičius Grand Rapids nemažas, liuanistinę mokyklą sekmdienio rytais atvyksta 8-9 mokinukai. Iš to skaičiaus, berods, penki gyvena apie 40 mylių į pietus nuo Grand Rapids. Kiekvieną sekmdienio rytą, nors lytų ar snigtų, jie savo tėvų atvežami iš Holland miestelio. Pamokos vyksta prieš lietuviškas Mišias. Belaukdami besibaigiančių pamokų ir prasidedančių pamaldų, iš toliau atvykusieji mokinių tėvai neturėtų kur dėtis, jei netoli bažnyčios neturė-

tų kur užėiti. Jų laimei čia gyvena Jonas ir Verutė Paoviai, tylieji šios lietuvių kolonijos patriotai.

Nors savo vaikų jie neturi, Paovių namuose kiekvieno sekmdienio ryta girdisi vaikų klegėjimas ir juokas. Vera Paovienė visada jau iš anksto turi paruošusi pusryčius su garuojančia kava tėvams ar pienu ir 7-UP vaikams. Tad neuostabu, kad po pamokų šie vaikai tekinia skuba tiesiai į „mūsų dėdės Jono ir tetos Verutės“ namus. Po lietuviškų pamaldų tie patys vaikai su savo tėvais, kartais dar ir su atvykusiais svečiais, dažniausiai dar pavaišinami, valgydami visada skaniai paruoštus pietus.

Vaikų turinčios šeimos žino, kad po tokio birliko svečių, ypač jaunuolių, apsilankymo namuose pasidaro netvarka: vėl reikia viską tvarkyti, kambarius valyti, indus plauti ir panašiai, nekaltant apie vaikinimo išlaidas. Todėl dažnos šeimos tokių „svečių“ vengia. Tik ne Paoviai.

Atrodo, kad lietuviškam reikalui atviros visada ne tik jų dūrys, bet ir širdys. Neseniai jų namuose veikė Lietuvių Bendruomenės rinkiminė būstinė. Jie nuširdžiai dalyvauja savo parapijoje, vadovauja Vasario 16 gimnazijos rėmėjams, remia Balfą ir visokius kitus lietuviškus reikalus, visur pasižymėdami dosnumu ir dideliu nuširdumu. Tokių tylių patriotų nedaug. Duok, Dieve, jiems sveikatos ir ilgo amžiaus.

Dėkingas svečias

Sovietai prašo atidėti skolas

Sov. Sąjunga turi sunkumų su pinigais. Po to, kai jau anksčiau ji prašė atidėti užsimeklėjimą už prekes pas Japonijos tekstilės firmas, dabar Sov. Sąjungos firmos paprašė ir Vakarų Vokietijos pramonininkus pradžiai joms sutartą užsimeklėjimą vietoj 25-30 dienų iki 180 dienų. Bet Vakarų Vokietijos pramonininkai su tuo nesutinka. Dabar eina derybos dėl nušimčių už pratęsimą. Tik sumokėjus nušimčių Vakarų Vokietijos firmos sutinka pratęsti apmokėjimo terminą už pradotus prekes.

Vakarų Vokietijos pramonininkai yra pastebėję, kad rusai ir už palyginus nedidelius prekių užpirkimus prašo atleisti tas prekes kreditan. T.

neturėjusi jokios įtakos ark. Jurgio beatifikacijos byloje. Nors D. T. Jurgio šmeizimas, kaltinimai nesibaigia ir stengiasi klaidinti lenkų dvasiškią ir visuomenę, bet tai tuščios pastangos, kada Šv. Sostas padarė savo sprendimą tiek apie ark. Jurgio asmenį, tiek apie jo heroiškas dorybes.

Dabar mūsų maldos ir pastangos turi būti kreipiamos į vieną tikslą — greičiau sulaukti dienos, kada jis bus paskelbtas palaimintuoju. O dabar mes jį galime vadinti „Garbinguoju Dievo Tarnu“ (Venerabilis Dei).

Kardin. Mario Luigi Ciampi, popiežiaus rūmų teologas, D. T. Jurgio Matulaičio bylos referentas.

NEW YORKO LIETUVIŲ KOLONIJA

PETRAS MATEKŪNAS

6 Maironio šeštadieninė mokykla veikia ir dabar. Pamokos vyksta, kaip ir pirmaisiais mokslo metais, kiekvieną šeštadienį. Mokyklai vadovauja buvęs jaunimas, kuris yra baigęs Maironio šeštadieninę mokyklą, prisilaikydami tų tradicijų, kurias buvo įvedę tos mokyklos steigėjai. Tą mokyklą dabar lanko daugiau kaip 100 mokinių, gimusių jau šiame krašte. Pamokos dabar vyksta ne Apreiškimo parapijos buvusioje mokyklos patalpoje, bet Richmond Hill išnuomojamoje Holy Child parapijos mokykloje prie 111 gatvės ir 85 Rd. kampo, netoli Jamaica Ave., nes Kultūros Židinyje patalpų dėl mokyklos neįrengta.

Maironio šeštadieninė mokykla jau yra išleidusi 29 abiturientų laidą. Nuo 1980 m. Maironio šeštadieninė mokykla perėjo į 10-ties metų sistemą.

Dabar Maironio šeštadieninėje mokykloje, išskyrus vieną kitą senos kartos mokytoją, mokytojauja jaunimas, kurie baigęs ne tik Maironio šeštadieninę mokyklą, bet taip pat ir aukštuosius šiame krašte mokslius.

Maironio šeštadieninėje mokykloje yra mokytojų sąrašas. Č. Grincevičius, dabartinis Apreiškimo parapijos klebonas kun. J. Pakalniškis, operos solistė V. Jonuškaitė-Zaunienė-Leskaitienė, dramų aktorius H. Kačinskas, prof. dr. V. Viliamsas, dail. V. K. Jonynas, geografai A. Bendorius, rašytojas Pranas Naujokaitis ir kt.

Kalėdų eglutės, bet taip pat ir kitus renginius. Pirmoji Kalėdų eglutė mokykloje buvo surengta 1949 m. Apreiškimo parapijos salėje. Ją surengė ne mokykla, bet O. Tercijonienė, pavesta Tremtinių draugijos valdybos. Jai padėjo surengti Kalėdų eglutės valdybos nariai, skautų veikėja E. Putvytė ir vaikų tėvai. Svarbiausias Tremtinių d-jos tikslas — sukurti lietuvių vaikams ir liuanistinę sąjūdį, prieš organizuojant šeštadieninę lietuvių mokyklą. Vėliau tiek Kalėdų eglutės, tiek ir kitus renginius rengė pati mokykla. Buvo pastatyti J. Kuzmickio „Leiskit ir tėvynę“, B. Vavorytės „Raganytė“, J. Gliudaus „Po svetimu dangum“, „Mažoji abecėlė“, kurią inscenizavo mokytoja L. Vilkutaitienė, mokytojos J. Gerdvilienės „Betliejus“ ir daug kitų autorių veikalukus. Juos režisavo, kaip pvz. „Šventoji naktis“, dramų aktorius H. Kačinskas. Taip pat mokiniai per renginius padeklamuoja eilėraščius, pašoka tautinius šokius, kuriems vadovavo mokyto. J. Matulaitienė, padainuoja ir pan.

Maironio šeštadieninė mokykla, reikia pasakyti, atliko ir atlieka lietuviškos išlaikymo srityje milžinišką darbą, įskiepdamas vaikučių širdyse didelę meilę savo kalbai, kraštui, iš kurio yra kilę jų tėvai, papročiams. Daug iš jų, kurie baigė šią mokyklą, pasireiškė lietuvių visuomeninėje veikloje. Tai, žinoma, didelis nuopelnas priklausau buvusiai Tremtinių d-jos valdybai, kurios rūpesčiu ir pastangomis buvo ši mokykla įkurta, mokytojams, tėvams, kurie leido savo vaikus, Apreiškimo parapijos klebonui, kun. N. Pakalniui, kuris nemokamai leido naudotis visomis parapijos mokyklos patalpomis, ir visiems tiems, kurie moraliai ir materialiai rėmė ir remia mokyklą.

Prie Maironio šeštadieninės mokyklos veikė ir dabar tebeveikia vaikų darželis ir parengiamoji

Lietuvos tyrimo institutas Lietuvos tyrimo institutas New Yorke veikia nuo 1956 metų. 1981 m. rugpjūčio 23 d. suejo 25 metai, kai institutas buvo inkorporuotas New Yorke valstijoje. Svarbiausias šio instituto tikslas, kaip instituto akte įrašyta „Instituto tikslas, be kitų dalykų, yra sukurti, organizuoti ir remti tyrimą: rankioti, telkti, leisti ir platinti medžiagą, knygas, brošiūras, straipsnius, žemėlapius ir archyvinę medžiagą apie Lietuvą, jos žmones, jų kalbą, apie jos istoriją ir dabartį, apie lietuvių kultūrą, Lietuvos ūkinį gyvenimą ir apie visa kita, kas su šiais dalykais turi ryšio“. Taip pat instituto akte pažymėta, kad „objektyvumas ir nešališkumas yra pagrindinis instituto veiklos normos“ (Iš J. Audėno straipsnio „Lietuvos Tyrimo Institutas“, atspausdinto 1981 m. Darbininke).

(Bus daugiau)

BOSTONO ŽINIOS

PAMINĖTAS BAIŠUSIS BIRŽELIS

Bostone Jono Vanagaičio šaulių kuopa birželio 12 d. surengė baidiojo birželio minėjimą. 6 val. vakaro Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje So. Bostone buvo atnašautos šv. Mišios už nukankintus, mirusius ir Sibire kenčiančius lietuvius. Šv. Mišias atnašavo ir prasmingą pamokslą pasakė pranciškonas kunigas Rafaelis Sakalis iš Kennebunkport, Maino. Solo giedojolis Benediktas Povilavičius. O visas Mišias giedojė Šv. Kazimiero parapijos iš Brocktono choras. Gana senai girdėjom taip stipriai skambančias giesmes mūsų bažnyčioje. Kodėl negalėtume turėti tokį chorą visada?

Po pamaldų, parapijos salėje vyko tolimesnis to baidiojo birželio minėjimas. Jį pravedė šaulių kuopos pirm. Stasys Augonis. Kun. R. Sakalis sukalbėjo invokaciją. Prelegentas inž. Aloyzas Astravas kalbėjo apie tą didžiąją Lietuvos tragediją — Lietuvos okupaciją, žmonių areštus, kankinimus, žudymus ir tremimus į Sibirą. 1941 m. vien birželio 14-15 dienomis iš Lietuvos buvo išvežta į Sibirą per 35,000 įvairaus amžiaus lietuvių, net kūdikių, senelių ir gimdančių motinų. Buves peruostas planas išvežti 700,000, bet bolševikai nebesuspėjo, nes prasidėjęs karas tarp Vokietijos ir Rusijos tuos planus sugriovė. Toliau prelegentas kalbėjo ir apie mūsų pačių nesutarimus, susiskaldymą, net paskaitė iš „Draugo“ kultūrinio priedo J. Jankaus ir iš „Darbininko“ — Kotrinos Grigaitės pasisakymus, kad net ir kultūrininkas tam tikros grupės rūšiuoja. Atseit, jeigu tu ne mūsų grupės žmogus, tai tu esi užmirštas. Premijos irgi skirstomos tuo pačiu mastu. Tai esą blogai.

Meninėj daly solistas Benediktas Povilavičius, akomp. komp. Jeronimui Kačinskui, padainavo specialiai parinktas tai dienai kelias dainas. Nepagailėta solistui katučių už tai, o jaunuolis Arvydas Budreckis paskaitė rašinėį apie baidiojo birželį.

Pirm. S. Augonis padėjo kun. Sakaliumi už maldas, solistui Povilavičiui ir komp. Kačinskui už gražią meninę dalį. Šv. Kazimiero parapijos chorui, kad jis prisidėjo prie šio minėjimo giedojimu bažnyčioje. Brocktono šauliams, o ypač inž. Juozui Stašaičiui. Jeigu ne jie, esą šis minėjimas būtų įvykęs be vėliau. Taip pat padėjo valdybos nari kultūriniam reikalams Elenai Valiukonienei už rūpestį šiam minėjimui, valdybos nari Mildai Norkunienei už paruošimą vaišių, o taip pat ir kitoms šaulėms. Sugiedojus himnus, oficialioji dalis pasibaigė ir visi buvo pakviesti pasivaikinti.

Šiais metais į šį minėjimą kaip bažnyčioje, taip ir salėje buvo susirinkę labai gausiai. Reikiama, tas baidiojo birželis neišdiles iš mūsų atminties. O šauliai šį minėjimą pravedė gražiai.

BANKETAS, KONCERTAS IR DR. K. ERINGIS

So. Bostono Lietuvių Piliiečių draugija birželio 13 d. savo salėje surengė banketą su koncertine dalimi ir svečiu kalbėtoju. Banketą pradėjo d. jos pirm. Aleksandras Chaplikas, o visai programai vadovavo valdybos narys Lionginas Izbickas. Po susipažinimo valandos vyko koncertinė dalis. Ją atliko visiems gerai žinoma solistė Daiva Mongirdaitė-Richard-

son. Jai akompanavo Saulius Cibas, kuris tik prieš kelias dienas baigė Harvardo universiteto medicinos fakultetą ir gavo med. daktaro laipsnį. Solistė dainavo: Mano rūtos, Dukružėlė, Močiutės dukrelė, porą arijų, Strauso valsus (angliškai), Išauš pavasaris ir kt. Publika nepasigailėjo menininkam katučių, nes jie buvo tikrai verti.

Skaniai pasivaikinus, buvo pristatytas prelegentas dr. Kazys Eringis, kuris tik prieš 8 mėnesius pasitraukė iš ok. Lietuvos. Prelegentas kalbėjo apie padėtį Lietuvoje, visus lietuvių vargus ir okupanto užmačius. Daugiau kalbėjo apie akademių darbus ir vargus, kurie yra „didžiojo brolio“ labai prižiūrimi ir kontroliuojami. Tarp caristinės Rusijos okupacijos ir dabartinės sovietinės skirtumas esąs gal tik toks, kad dabar yra baidiojo. Lietuvių tauta visokiais būdais vedama prie nutautinimo. Visuose raštuose ir oficialiose valdantiųjų kalbose niekinama arba nutilima Lietuvos praeitis, o triumfuojančiai

Programos atlikėjai So Bostono Lietuvių Piliiečių draugijos salėje. Iš kairės dr. Saulius Cibas — akompaniatorius, sol. Daiva Mongirdaitė — Richardson ir dr. jos pirm. Aleksandras Chaplikas.

Nuotr. Romo Bričkaus

pasisakoma už „prisijungimą“. Rinkimuose kandidatas būna vienas ir, nepaisant, kiek už jį balsuoja, jis visada būna išrenkamas 99.1%. Iš Lietuvos okupantas išvežė į Sibirą apie 350,000 lietuvių. Romo Kalantos susideginimas dar daugiau įžiebė lietuvių patriotizmą ir jis esąs garbinamas. Sovietai kalbą apie jį, kaip nesveiko proto. Dar didesnis smūgis sovietams buvęs, kai jų vadų akivaizdoje susideginęs kareivis Kalinauskas. Buvo ir daugiau susideginimų. Jie visi šaukė — Laisvės Lietuvai.

Dabar daug lietuvių veikėjų paverčiami bepročiais ir guldomi į psichiatrinės ligonines. Ten tie žmonės paverčiami fiziniiais ligoniais, sunaikinant jų sveikatą. Sovietų konstitucijoj yra įrašyta daug laisvių. Pagal tą konstituciją kiekviena respublika gali išstoti iš Tarybų Sąjungos. Tai popieruje. Praktiškai net ir nusičiaudėjimas ta kryptimi griežtai baudžiamas. Konstitucijoj įrašyta religijos laisvė. Praktiškai bažnyčios uždarinamos ir jokios laisvės nėra. Dabar užsienyje vykstantios demonstracijos prieš atominius ginklus yra organizuojamos ir diriguojamos iš Maskvos, nepaisant, kokių vardu tie demonstrantai pasivadina. Ar gresia tautų žuvimas? Pavoju yra labai didelis. Estijoj ir Latvijoj yra dar blogiau. Pagal marksizmą — leninizmą tautos turi išnykti. Brukama rusų kalba. Juozo Kapočiaus išleistoji Lietuvių Enciklopedija yra universitete. Ja naudojasi savo enciklopedijos išleidimui, bet niekur ta Kapočiaus enciklopedija nerodoma ir nutilimas net jos buvimas. Yra kosmopolitinių miestų kūrimas — tai nutautinimui. Trūksta įvairių prekių. Jeigu išleidžiama lietuvių kalba kny-

Enciklopedijos leidėjas Juozas Kapočius, dr. Kazys Eringis ir žurnalistas Povilas Žičkus, „Draugo“ bendradarbis, So. Bostono Lietuvių Piliiečių dr. jos bankete.

Nuotr. Romo Bričkaus

ga ir joje yra užrašyta, kad išleista 10,000 egzempliorių, iš tikrųjų išleidžiama vos keli šimtai egzempliorių. Naudojant Baltijos uostus rusų naftos išvežimui, Baltijos jūra jau yra užteršta. Bus dar blogiau. Kontaktai. Išveivų vykimai pas gimines yra gerai. Bet vykimai į jų organizuojamus kursus ir jeigu tie vykstantieji nėra gerai paruošti pažinti jų sistemą, geriau, kad nevyktų, nes vėliau jie bus naudojami propagandai. Dar toliau kalbėjo, kaip jis su mokslininkų ekspedicija vyko į užsienį. Juo buvo nepasitikima, o vėliau jis susirgęs ir tas padėję atsisrasti Amerikos atstovybėje, kur jis pasiprašęs politinio pabėgėlio teisių. Beveik valandos laiko paskaitoje dr. Eringis palietė ok. Lietuvos lietuvių vargus, norus, siekius ir viltis bei okupanto visas užmačius. Ten visi lietuviai nori, kad išveivai būtų vieningi ir dirbtų vienin-gai savo tautai.

Po oficialios dalies dar vyko laimėjimai ir šokiai. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d. ja yra didžiausia organizacija Naujojoje Anglijoje. Kaip vald. narys L. Izbickas sakė, čia sutelpta senieji ir vėlesnieji ateiviai ir visi nariai yra kaip viena šeima.

PASITARIMAS ENCIKLOPEDIJOS REIKALU

Lietuvių Enciklopedijos papildomo tomo reikalui J. Kapočiaus iniciatyva įvyko pasitarimas. Pasitarime dalyvavo prof. Simas Suziedėlis, dr. Juozas Girmius, dr. Jurgis Gimbutas, leidėjas Juozas Kapočius ir svečias, senesniai pasitraukęs iš ok. Lietuvos, prof. dr. Kazys Eringis.

Lietuvių enciklopedijos papildomas tomas tikrai reikalingas, nes jau praėjo gerokai daugiau kaip dešimt metų nuo paskutinio tomo išleidimo. Per tą laiką pasaulio ir lietuvių gyvenime yra daug pasikeitimų ir daug kas nauja, kas turėtų įeiti į enciklopediją. Tik pagal mūsų žinias, nuo paskelbimo lietu-

viškoje spaudoje apie naujo tomo išleidimą ir prašymą jį užsisakyti mažai kas atsiliepė. O juk neatsiradus reikiamam skaičiui prenumeratorių, tas tomas gali ir nepasirodyti. Tai būtų nuostolis lietuviškai kultūrai ir mums visiems.

ATŠAUKIAMSI RENGINIAI

Jono Vanagaičio šaulių kuopa, kuri surengė gražų baidiojo birželio minėjimą ir buvo paskelbusi, kad rengia Tautos šventės minėjimą rugsėjo 12 d. ir Kariuomenės šventės minėjimą lapkričio 21 d., atsisiradus spaudimui iš šalies ir nenorėdama nesantikos su kitomis organizacijomis, tuos du minėjimus atšaukia.

KITIRENGINIAI

Minkų radio valandėlės gegužinė-piknikas rugpjūčio 8 d. Romovus parke Brocktone. Laisvės Varpo rudens koncertas įvyks spalio 10 d. So. Bostono Lietuvių Piliiečių d. jos salėje.

SKAUTŲ TUKSTANTINĖ

Lietuviškosios skautijos fondo valdyba savo posėdyje 1982.VI.9 v.s. Česlovo Kiliulio namuose, Lexington, Mass., paskyrė tukstantį dolerių skautų lituanistikos seminariją, kuri suorganizavo vyriausioji skautininkė D. Eidukienė.

Liedni yra tie namai, kuriuose meilė nesijuokia. Giacosa

JAY DRUGS VAISTINĖ
2759 W. 71st St., Chicago, Ill. 60629
• ROPESTINGAI ISPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS
D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistininkas
Atdara šokiadieniais nuo 9 val. ryto iki 10 val. vakaro.
Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vakaro.
Tel. — 476-2206

LINKSMOS DAINOS IR ŠOKIAI

Sios plokštelės dar daug kam yra nežinomos: Nr. 849 LINKSMIEJI BROLIAI — juoko iki ašarų. Įdainavo Jurgis Petrauskas ir Viktoras Dinelka. Kaina \$6.00. Turinys sekančias:

I pusė plokštelės	II pusė plokštelės
1. Vilkelis — lietuviškas valsas	1. Studentiški džinguliuokai
2. Motulė mano — lėtas fokstrotas	2. Seniau ir dabar — kupletai
3.1-2-3 bir — kupletai	3. Miss Lietuva
4. Poika juovolas	4. Vedybų stebuklas
5. Patarimai ūkininkams	5. Amerikos lietuvių priėmimas
6. Aitvarų polka	6. Kumpiškiuose nuovadoje

LO Rinkiny
Lietuvių ir kitų įvairių šokių su dainomis. Įdainavo A. Sabaniauskas

I pusė plokštelės	II pusė plokštelės
1. Spaudos baltasis valsas	1. Rytiečių meilė — fokstrotas
2. Suteimė daina — tango	2. Nakties serenada — tango
3. Tu tik tu — anglų valsas	3. Alytė — tango
4. Rudens pasaka — lėtas fokstrotas	4. Veltui prašys — tango
5. Nutilk, motule — tango	5. Kanarkų fokstrotas
6. Tai nebuvo meilė — tango	6. Ar atminsi, atsiminsi — anglų valsas

Sokių rinkinys Nr. 19, kurie primins Lietuvą, Palangą ir kitką. Įdainavo D. Dolksis

I pusė plokštelės	II pusė plokštelės
1. Cigonės akis — fokstrotas	1. Neliūdėk, motule — tango
2. Leisk man — fokstrotas	2. Kai smuiku groji — tango
3. Karškas vaizdelis — fokstrotas	3. Siuntė motinė — anglų valsas
4. Palangos jūrų nusikendo mano meilė	4. Marių Marytė — anglų valsas
5. Su armonika į Braziliją — lengva muz.	5. Senjorita — linksmas valsas
	6. Saulėta diena — sentiment. valsas

Visos šios plokštelės po \$6.00. Gaunamos:
DRAUGAS
4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629
* Užsakant pridėti 50 c, už kiekvieną plokštelę persiuntimui. Illinois gyventojai moka 5% mokesčių. Užsakymui į Kanadą reikia pridėti po 1.75 pašto išlaidoms.

CLASSIFIED ADS

ĮNUOMOJAMA — FOR RENT

UNION PIER, MICHIGAN — savaitėms ar mėnesiams išnuom. butas: 5 kamb. (4 miegami ir virtuvė) ir 3 kamb. (2 miegami ir virtuvė). Chicago skambint tel. 312-737-2847.

ISNUOMOJAMAS BUTAS prie vienuolyno, pirmam aukšte. Tel. — 434-8852

ISNUOM. butas antrame aukšte. Marquette Parke. Skambint — 778-6676

MISCELLANEOUS

Įvairių prekių pasirinkimas nebrangiai iš mūsų sandėlio.

COSMOS PARCELS EXPRESS 2501 W. 69th St., Chicago, IL 60629

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ Tel. — 925-2737

Vytautas Valentinas

TELEVIZIJOS Spalvotos ir paprastos. Radijai, Stereo ir Oro Vėntuvai. Pardavimas ir Taisyimas.

MIGLINAS TV 2346 W. 69 St., tel. 776-1486

VALOME KILMUS IR BALDUS Plauname ir vaškuojame visų rūšių grindis.

BUBNYS Tel. — RE 7-5168

10% — 20% — 30% pigiau mokėt už apdraudę nu. ugnies ir automobiliu pas mus.

FRANK ZAPOLIS 3208 1/2 West 95th Street

Telef. GA 4-8654

A. VILIMAS MOVING

Apraustas perkraustymas Įvairių atstumų

Tel. 376-1882 arba 376-5996

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto leidimai ir pilna aprauda.

Prilimame MASTER CHARGE ir VISA

Telef. — WA 5-8063

Master Plumbing

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsikimšę vamzdžiai išvalomi elektrai. Palkite pavarde ir telefoną — etuviškai.

STRAPINAS — 638-2960

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ ir kitus kraštus

NEDAS, 4059 Archer Avenue Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

M. A. SIMKUS

INCOME TAX SERVICE NOTARY PUBLIC

4259 S. Maplewood, tel. 254-7450

Taip pat daromi VERTIMAI, GIMINIŲ Iškvišimai, pildomi PILIETIŠKAS PRAŠYMAI ir citokle blankai.

VIZITINIŲ KORTELIŲ REIKALŲ

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas patina naudoja. Bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles.

Kreipkitės į „Draugo“ administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

Kreipkitės į „Draugo“ administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti mūsų patarnavimu.

PARDAVIMUI

PARDUODAMAS 1975 m. 2-JŲ DURŲ AMC MATADOR. Radijas, oro vėsinimas. Vaziuotas 41,000 mylių. Baltas su žaliu stogu. \$1,500. Kreiptis tel. 925-9827

REAL ESTATE

BUTŲ NUOMAVIMAS

Draudimas — Valdymas

Namų pirkimas — Pardavimas

INCOME TAX

Notariatas — Vertimai

BELL REALTORS

J. BACEVIČIUS

6529 S. Kedzie Ave. — 778-2233

2 BUTAI PO 4 KAMB. medinis. Brighton Parke. \$39,500. Savininko paskola.

2 BUTAI PO 4 KAMB. medinis. Įrengtas sklepas. 72-ra ir Campbell. \$39,000.

6 BUTŲ MURINIS. 4 maš. mūr. garažas. \$17,000.00. pajamų. Arti 64-os ir Kedzie Ave.

2 SKLYPAI ARTI VANDENS. Hot Springs Village.

Skambint 436-7878

SIMAITIS REALTY

2951 West 63rd Street

MISCELLANEOUS

LIETUVIAI SIBIRE

Knyga — albumas su daugybe mūsų tremtinių ir kalinių atsiminimų, laiškų, su gausiomis nuotraukomis iš Sibiro, išėjo iš spaudos. Paruošė kun. J. Prunskis, iliustravo dail. J. Strungys, appavidalino dail. P. Aleksa ir dail. V. Lukas. Išleido Amerikos Lietuvių Biblioteka. 216 psl., kaina \$21.80, su persiuntimu.

Užsakymus siųsti: DRAUGAS, 4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629

Illinois gyv. dar prideda \$1.40 valstijos mokesčio.

With Liberty & Justice

Amerikiečių premijuota PAULIAUS LEONO knyga, kurioje atvira ir drąsiai nagrinėja šio krašto negeroves bei pavojus ir tiesiai kelius į saugų visų gerbuvį.

Kaina kietais viršeliais \$5.95, minkštais — \$3.95.

Knyga gaunama ir Drauge

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVILO PUŠINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina su persiuntimu 27 dol. Pujki dovana ir tinka bent kurioms progomis įteikti bet kam: sveikintučiui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE. 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. Illinois gyventojai prideda \$1.50 valstijos mokesčio.

XX amžiaus madona (paveikslas) apdovanotas aukščiausia premija tarptautiniame madonų meno festivalyje Los Angeles, Ca. ir Grand National Award Amerikos dailininkų profesinėje sąjungoje New York. Tai puošni dail. POVILO PUŠINO monografija, kuri yra didelio formato ir talpina 28 spalvotas reprodukcijas. Kartu ir XX amžiaus Madona. Kaina su persiuntimu 27 dol. Pujki dovana ir tinka bent kurioms progomis įteikti bet kam: sveikintučiui ar lietuviui.

Gaunama DRAUGE. 4545 W. 63rd St., Chicago, IL. Illinois gyventojai prideda \$1.50 valstijos mokesčio.

A. A. KUN. D. LENGVINAS

Jo žemiškasis gyvenimas baigėsi šeštadienį, 1982 metų gegužės 22 dieną. Nesirgus, ne lovoj, staigiai, netikėtai, parapiečių poros vestuvių puotoj. Prieš valgant palaiminęs puotos gėrybes, blogai pasijuto, išėjo į gatvę įkvėpti gryno oro ir susmuko. Taip arba panašiai pasakojų įvykių liudininkai. Mirė pačiose 42-ju metų nuo kunigo šventinimų išvakarėse.

Kai 1980 m. pavasarį šventė 40-ties metų kunigystės sukaktį, savo ranka jis man surašė svarbiausius biografinius duomenis, kuriuos čia pakartojau.

Domininkas Lengvinas gimė 1914 m. liepos 13 d. Girininkų kaime, Gargždų valsčiuje, Kretingos apskrityje. Mokėsi Švėkšnos "Saulės" gimnazijoje, iš kurios 1933 m. įstojo į Telsių kunigų seminariją. Teologijos mokslus baigė 1940 m. pavasarį. Telsių katedroje 1940 m. gegužės 23 d. vysk. Justino Staugaičio buvo įšventintas kunigu. Pirmąsias šv. Mišias laikė Švėkšnos bažnyčioje 1940 m. birželio 30 d.

Lietuvoje pastoracinį darbą dirbo tik truputį daugiau kaip ketverius metus: pirmuosius trejus metus Skuode, o likusius keletą mėnesių — Gargžduose. Į Vokietiją pasitraukė 1944 m. spalio 8 d. Kurį laiką gyveno Bavarijoje. Karui pasibaigus, kunigo pareigas ėjo išvietintųjų stovyklose tarp savo tautiečių: Rebdorfe prie Eichstaetto, Dorndstadte prie Ulmo, trumpai Schwabebisch Gruende.

Ameriką (Chicagą) pasiekė 1950 m. kovo 29 d. Iš karto įsikūrė Grand Rapids vyskupijoje, Michigane, ir apie 11 metų dirbo amerikiečių parapijose. Lietuviškoji parapija vietos negaudamas, persikėlė į El Paso vyskupiją. Texas ir apie metus administravo Columbus miestelio meksikiečių parapiją. Sužinojęs, kad Kanadoje, Ontario provincijoje, Londono vyskupas ieško kunigo Windsorio lietuvii parapijai, pasisiūlė ir buvo priimtas. Į Windsorą atvyko 1962 m. spalį ir tapo mažytės šv. Kazimiero parapijos klebonu. Šį rudenį būtų suėję darbo Windsor 20-metis.

Prieš dvejus metus rašydamas spėjau, kad šv. Kazimiero parapija turi gal apie 200 lietuviškų sielų. Laidotuvių metu windsoriškiai pasakojo, kad parapijai priklauso tik apie 35 — 40. Žėimū, tad gal apie šimtinę žmonių, nes suaugęs jaunimas išsiklaidė. Energijos perteklių velionis sunaudodavo Detroite. Be kun. D. Lengvino čia neapsieidavo jokios didesnės bažnytinės iškilmės, nei šv. Antano, nei Dievo Apvaizdos (o spėjau, kad ir man mažai žinomoj šv. Petro) lietuvių parapijose. Jis vietiniams kunigams talkindavo rekolekcijų metu, iškilmingose sutuoktuvėse, didesnėse laidotuviėse (gegužės 19, tad trys dienos prieš mirtį, a. a. Kristinos Mičiūnaitės laidotuviėse iš jo rankų šimtai detroitiečių priėmė šv. Komuniją), krikštynose, namų šventinimuose, etc. Nevengdavo nė privačių pobūvių, ypač vestuvių puotų. Judrus, greitas, linksmy anekdotų pasakotojas, bet neišėinas iš ribų ir visur dalyvaująs "uniformoj" (su juodais kunigo rūbais bei "koloratka"). Nepraradęs žemaitiško akcento (be abejo, nė nebarados prarasti), buvo lygiai mėgiamas ir žemaičių, ir lietuvių (t. y. aukštaičių, suvalkiečių, dzūkų, visų). Gal mažiausiai ben dro turėjo su išėiviais intelektualais, o geriausiai jautėsi paprastesnių žmonių tarpe. Daugeli metų buvo Dariaus — Girėno klubo bei Detroito Lietuvių Namų draugijos valdybų narys, jų posėdžių bei susirinkimų dalyvis. Čia jis labiausiai buvo gerbiamas. Nepaisant aprašinėjimo aktyvumo Detroite, savos Windsorio lietuvių šv. Kazimiero parapijėlės nenuskriausdavo. Jo parapičiai laidotuvių metu man pasakojo, kad, išskyrus metuose vieną ki-

lą tolimesnę kelionę, kiekvieną sekmadienį atlaikydavęs Mišias, tuokęs, krikštijęs, laidojęs, lankeš ligonius, rūpinęsis bažnytelės fizine išvaizda. Kai mūsų sūnus vedė velionio pusbrolio dukterį (tarp kitko, jis važiuo į Chicagą jaunųjų sutuokti), susigimėnėlavęs ėmiau kun. Domininku daugiau domėtis. Teko keletą kartų būti jo varganoj, bet tvarkingoj klebonijoj. Kartais vadindavau jį "žemaitišku Strazdeliu", ir to epiteto jis nesikratė. Manding, jo biografijoj, jei smulkiai surašytume, rastume daug kun. Antano Strazdelio bruožų, išskyrus vieną stambmeną — kun. Domininkas nerašė eilių nei giesmių...

Pašarvotas Janisse Brothers laidojimo namuose. Gegužės 24 d. pavakary kūnas buvo atvežtas

A. a. kun. D. Lengvinas

šv. Kazimiero bažnytelė. Pro atdarą karstą praėjo turbūt visi Windsorio lietuviai ir apie porą šimtų detroitiečių. Šv. Rašto ištraukas skaitė ir atsiveikintimui vadovavo kun. Kazimieras Simaitis. Pamokslą pasakė velionio artimas draugas kun. Lioginas Dieininis, atvykęs iš vakarinio Michigano. Kanados LB Windsorio apyl. vardu atsiveikino dr. Česlovas Kuras, JAV LB ir buv. Eichstaetto lietuvių vardu — Vytautas Kutkus, Detroito skautų — Jonas Asminas, Dariaus — Girėno klubo bei DLND-jos — Edvardas Milkauskas ir draugu vardu — Marijus Sajus (perskaitė savo sukurtą eilėraštį). Nors visi, išskyrus pamokslininką, kalbėjo labai trumpai, kiekvienas pasakė apie velionį ką nors gražaus, apgailestavo tokiu staigiu jo išėjimu. Kalboms dėvsi baigus, daugelis gedėtojų dar kartą artinosi prie atviro karsto, šnabždėdami maldos žodžius ir braukdami ašarą. Be jau minėtų kunigų, atsiveikintime dalyvavo Detroito parapijų klebonai kun. Alfonsas Babonas bei kun. Kazimieras Butkus, o taip pat ir Londono vyskupijos atstovas, kurio pavardeš nesužinojau.

Laidotuvės įvyko gegužės 25 d. ryte. Kūną nuvežus į Windsorio didžiausią Immaculate Conception bažnyčią, gedulingas pamaldas laikė Londono vyskupas John Sherlock, dalyvaujant apie 50-čiai kunigui (jų tarpe apie tuzinui lietuvių). Pamokslą pasakė

Alfonsas Nakas

Sol. Algis Grigas dainuoja "Banutos" pastatyme New Yorke Carnegie Hall. Dezinėje dirigentas A. Jansons.

SOVIET INTERVIEW PROJECT

Svarbi studija apie dabartinius emigrantus

1982 birželio 9 d. "Draugo" buvo paskelbta, kad nuo 1970 metų atvykusieji iš Lietuvos skubiai atsilięptų Lietuvių Informacijos centrui. Norima — užažindinti visuomenę su šiu renkamų duomenų tikslu.

Iš Sovietų Sąjungos nuo 1970 metų į JAV atvyko per 125.000. Devynių profesorių kolektyvas yra užangažuotas padaryti studiją, pavadintą "Soviet Interview Project". Šios penkerių metų studijos tikslas — pasinaudoti atvykusiųjų žiniomis bei patirtimi ir surinkti duomenis apie Sovietų Sąjungos socialinę, ekonominę bei politinę sistemą, iširti, kokiais būdais Sovietų Sąjunga pasikeitė nuo 1950 metų, kai Harvardo universitetas padarė panašią studiją.

"Soviet Interview Project" studijai vadovauja prof. James R. Millar iš University of Illinois Urbana — Champaign.

National Council for Soviet and East European Research (pri-

torontiškis kun. Jonas Staškus. Po pamaldų didelė minia, apie 350 žmonių, velionį palydėjo į St. Alphonsus kapines. Prie kapo duobės visus sujauzdino gėles atnešus negausios Windsorio latvių grupės atstovė, kuri verkdamą keletu sakinių išklė velionio kunigo Domininko Lengvino nuopelnus.

Po laidotuvių Windsorio lietuvių pakvietė visus dalyvius vaišėms ir parapijos sale. Vaisių metu vyskupas reikė rūpestį šios parapijos likimu ir, kol bus surastas nuolatinis klebonas, laikinai pastoracijos darbai pakvietė buv. Detroito šv. Antano parapijos kleboną, dabar pensininką, kun. Kazimierą Simaitį. Kun. K. Simaitis kvietimą priėmė.

Kunigo Domininko pasigėsimė visi, abiejose Detroito upės pusėse. Tebūna Jam lengva šventoji Kanados žemė.

vati, ne pelnui skirta fundacija, kuri bendradarbiauja su 12 akademinių institucijų) šiai studijai vykdyti pirmiems metams pasiskyrė beveik vieną milijoną dolerių. Salia šios fundacijos studiją remia ir JAV Valstybės departamentas.

Projekto vadovybė kreipėsi į Lietuvių Informacijos centrą, prašydama sudaryti neseniai atvykusiųjų asmenų sąrašą, kurioje jie naudosis studijos tikslam. Studijos vadovybė tada tiesiogiai kreipėsi į atvykusius ir kvies dalyvauti studijoj, suteikiant interviu ir pan. Žinios bus renkamos anonimiškai — konfidencialiai.

Nuo 1970 metų atvykusieji iš okupuotos Lietuvos nuolatiniams apsigyvenimui Amerikoje yra raginami šioj studijoj dalyvauti, kad ir pabaltiečių interesai bei patirtys būtų įtrauktos į šį svarbų projektą. Kuo skubiausiai atsiliępkit (iki liepos 1 d.) Lietuvių Informacijos centrui, pateikdami šias žinias: vardą, pavardę, adresą, gimimo datą, atvykimo metus, profesiją bei paskutinę gyvenamąją vietą Sovietų Sąjungoj. Rašyti Lithuanian Information center, 351 Highland Blvd., Brooklyn, New York 11207.

LIETUVIAI FLORIDOJE

Miami, Fla.

LIETUVIŲ KLUBAS

Lietuvių klubas turi kitą virėją, kuris yra sukalbamas, galima pasitarti, susitarti ir pan. Maistas yra įvairėnis ir gerėnis. Siemet klubas nebus uždarytas. Veiks iš-tisai visą vasarą, kaip anksčiau būdavo (dvejus metus buvo uždarytas vieną mėnesį). Pietūs bus

BĖGOME NUO TERORO

Iš tėvynės išblokštųjų atsiminimai

Redagavo JUOZAS PRUNSKIS

Šioje knygoje skaitytojas ras įvairių luomų, visokių profesijų, įvairaus amžiaus žmonių liudijimus, pėrgyvenimus, bolševikų okupacijos metu barbariškus žudymus, arba išgyventus mirtinus pavojus bėgant jūra ar prasiveržiant pūsnimis nuklotais kalnais. Tai 39 autorių atsiminimai, pareiškimai surinkti į šį leidinį.

Išleido Vytauto Didžiojo Šaulių Rinktinė, Čicaga 1980 m.

Spausdino DRAUGO spaustuvė. Didelio formato, 284 pusl. Kaina su persiuntimu \$ 7.85.

Illinojaus gyventojai dar pridėda 42 ct. valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629. U.S.A.

MARIJA AUKŠTAITE

"ANT MARIJŲ KRAŠTO",

pagrindinė mintis: meilė, auka, tragedija ir kova, herojiškumas ir humaniškumas, Lietuvos istorinis duelis, laičybų pažiūra.

Knyga turi 408 pusl., kaina su persiuntimu 10.95 dol.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd Street

Chicago, Ill. 60629

Illinojaus gyv. dar pridėda 60 ct. valstijos mokesčio.

DRAUGAS, trečiadienis, 1982 m. birželio mėn. 23 d.

5

A. VALERIJA VINDASIENEI mirus,

sūnus Gediminą, Bernardą ir dukrą Zitą bei jų šeimas užjaučiame jų skausmo valandoje ir kartu liūdime.

ZENONAS IR DOMAS JONUŠAI
SU ŠEIMOMIS

A. CHARLES NORVILLE mirus,

liūdesyje likusiai jo dukrelei NOLAI GURINIENEI ir jos šeimai, sūnams EDMOND ir ARVY ir jų šeimoms, o taip pat ir visiems ARTIMIESIEMS nuoširdžią užuojautą reiškia

U. ir V. CIVINSKAI
B. ir R. STRUNGIAI
K. ir A. VOLODKAI

EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

DOVYDAS P. GAIDAS ir GERALDAS F. DAIMID-
TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

4330-34 So. California Avenue
Telefonai LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — YArds 7-1741-2

PETKUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
1410 So. 50th Av., Cicero
Tel. 476-2345

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nar'ai

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) ir SONOS

2424 W. 69th STREET Tel. REpublic 7-1213
11028 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

4348 SO. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

POVILAS J. RIDIKAS

3354 SO. HALSTED STREET Tel. YArds 7-1911

VASAITIS - BUTKUS

1446 SO. 56th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

AMBER

The Golden Gem of the Ages

By PATTY C. RICE, Ph.D.

(Knygos autorė amerikietė mokslininkė, kuri yra gavusi ne vieną atžymėjimą už savo darbų. Šioje knygoje ji aprašo apie GINTARO atsiradimą, kilmę. Daug vietos skiria apie Lietuvos gintarą, o dalį iliustracijų sudaro iš GIFTS INTERNATIONAL—VAZNELIŲ krautuvės rinkinio. Doktorė gintaro reikalui lankėsi Lietuvoje ir kitur.)

Knyga didelio formato, 290 pusl., kieti viršeliai. Graži dovana kiekvienai progai.

Published by VA NOSTRAND REINHOLD Company, New York, kuri turi savo skyrius: London, Toronto, Melbourne ir kitur. Kaina su persiuntimu \$28.16. Illinois gyventojai dar pridėda \$1.62 valstijos mokesčio.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 West 63rd St., Chicago, IL 60629

LIETUVIŲ FONDO FEDERALINIS KREDITO KOOPERATYVAS

2422 W. Marquette Rd. Chicago, Ill. 60629
Telefonas: 737-2110

AKTYVAI — \$1,600,000

KASOS VALANDOS:

Trečiadieniais 12:00—6:00 p.p.

Šeštadieniais 10:00—12:00

2422 W. Marquette Rd., Chicago

Sekmadieniais 10:00—1:00 p.p.

Jaunimo centre 5620 S. Claremont

(Neveiks vasarą nuo 6.13.82 iki 9.5.82)

MOKA UŽ:

Einamąją Sąskaitą 8%

30 Dienų Certifikatus (min. \$5,000) 8.5%

90 Dienų Certifikatus (min. \$5,000) 13%

Vienerių Metų Certifikatus (min. \$1000) 12.0%

Trejų Metų Certifikatus (min. \$5,000) 13.5%

All-Savers Certifikatus 9.85%

IRA — pasirinkimas: 90 dienų, Vienų Metų, ir Trijų Metų Certifikatai.

* Procentai keičiasi kas savaitę.

* Visos sąskaitos apdraustos iki \$100,000.

PASKOLOS:

Asmeninės nuo 15%

Namų (Mortgages) nuo 15%

APLINK MUS

× Jurgis Janušaitis kartu su žmona yra išvykęs į Ormond Beach, Fla., kur žada praleisti kelias savaites. J. Janušaitis pagerbimas jo 70-ties metų sukakties proga bus Chicagoje rugpjūčio 7 d. Bet žurn. J. Janušaitis, net būdamas atostogose, bendradarbiauja spaudoje ir domisi lietuvių gyvenimu Floridoje ir Chicagoje.

× Stovyklautojai, norintys vykti autobusu į jaunučių atei-tininkų vasaros stovyklą liepos 4 d., bet dar neužsiregistravę, yra raginami kaip galint skubiau skambinti telef. 434-2243 ir rezervuoti sau vietą. Kelionės rezervacijos bus priimamos iki birželio 28 d.

× Dr. Petras Žloba, Barrington, Ill., paaukoko 25 dol. "Draugo" gegužinės laimėjimams. Gegužinė bus liepos 11 d. prie "Draugo". Dr. P. Žloba yra gydytojas ir chirurgas ir skelbiais "Drauge". Už prisidėjimą prie gegužinės nuosirdžiai dėkojame.

× Patikslinimas. Vakar dienos "Draugo" 6 psl. aprašyme apie kun. J. Sakevičiaus kunigystės jubiliejų įsibrovė korektūros klaida. Turėjo būti minėjimas vyko birželio 20 d., o ne gegužės 20. Už klaidą atsiprašome.

× Ona Stasiulienė, Chicago, Ill., už kalėdines korteles ir kalendorių atsiuntė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× V. Dovydaitis, Lake Worth, Fla., Jonas Stonkus, Chicago, Ill., Gražina Kenter, Daubury, Conn., B. Milaknis, Sacramento, Cal., M. Stašaitis, Chicago, Ill., užsiakė naujausių leidinių už didesnes sumas.

× Renius P. Dicitus, Hinsdale, Ill., atsiuntė čekį už dvi "Draugo" prenumeratas: savo pratęstą, antrąją — sūnui stud. Raymondui, gyv. Salt Lake City, Utah, ir dar pridėjo didesnę auką. Labai ačiū.

× Leo J. Trečiokas, Ph. D., M. D., Santa Monica, Cal., Gailė Kazlauskas, Tinley Park, Ill., Juozas Mikulis, Westchester, Ill., Stasė Pautienienė, Cicero, Ill., Petras Menkelūnas, S. Barmus, Chicago, Ill., užsiakė naujausių leidinių.

× Andronė ir Jonas Viktai, Chicago, Ill., "Ramunės" restorano savininkai, šiomis dienomis ji pardavė kitam asmeniui ir tikisi kurį laiką pailsėti. Andronė atvyko į "Draugą", atsiakė už parduotas knygas ir dar įteikė 10 dol. auką. Labai ačiū.

× Irena Morkūnas, Toronto, Kanada, Stasys Zilevičius, Chicago, Ill., atsiuntė po 5 dol. aukų. Anelė Kalvaitis — 2 dol. Ačiū.

× A. a. Broniaus Ziemelio 2 metų mirties sukaktį minint šv. Mišios už jo sielą bus atnaušiamos birželio 28 d., 8 val. ryto Our Lady of Guadalupe bažnyčioje, Hermosa Beach, California. Prašom gimes ir pažįstamus už jo sielą pasimelsti.

Lūdi žmona ir vaikai (pr.).

× JAV LB Vidurio Vakarų Apygardos Lietuvų Dienos gegužinėje veiks puiki virtuvė, su skaniai paruoštu maistu. Vyriausia šeimininkė Juzelė Laukaitienė. Maistą gamins, ir gegužinės metu dirbs taip pat ir nariai iš Cicero, Melrose Parko, Brighton Parko, ir kitų apylinkių. Visos apylinkės pasižadėjo prisidėti su kokio nors maisto paruošimu. Bus skanaus maisto visiems. (pr.).

× Sen. Frank D. Savickas pasiūlė Illinois senatui persvarstyti projektą, kad vyresnio amžiaus piliečiai būtų tinkamai apūpinti medicininu patarnavimu ir tos srities apdrauda. Sen. Savicko projektas bus svarstomas senate, kad vyresnio amžiaus žmonės neturėtų rūpesčių savo mediciniška apsauga.

× Dail. Jadvyga Paukštienė, Chicago, Ill., "Draugo" gegužinė, kuri bus liepos 11 d., sekmadienį, padovanajo laimėjimams du savo paveikslus. Labai ačiū.

× Jonas Dainauskas, visuomenininkas ir Skautų akademikų veikėjas, yra susirgęs ir paguldytas St. Luke-Presbyterian ligoninėje. Ligonis po operacijos pamažu sveiksta ir tikisi greitai grįžti namo.

× Dėl Darius Girėno spec. pašto ženklų išleidimo šiomis savaitėmis daromas galutinis sprendimas. Visi lietuviai, to dar nepadarę, raginami siųsti laiškus, prašančius vyriausybei išleisti (issue) tokį ženklą (a stamp honoring Stephan Darius and Stanley Girėnas). Adresuoti: Mr. William F. Bolger, Postmaster General of the United States, Washington, D. C. 20260.

× Liet. Gydytojų korporacija Gaja birželio 27 d., sekmadienį, 12 val. turės pamaldas De Andreas seminarjos bažnyčioje. Po pamaldų gegužinė prie Ateitininkų namų.

× Illinois valstybės stipendijų komisija praneša, kad stipendijas gauti studentai jau dabar turi paduoti prašymus ir nurodyti studijuojamus dalykus. Informacijas stipendijų reikalu teikia speciali tarnyba, 160 N. LaSalle, Room 1135, Chicago, arba tel. 793-7345. Tuo reikalu reikia kreiptis nuo liepos 1 iki rugsėjo 30 d.

× Euf. A. Dailidavičius, Baltimore, Md., pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė ir 23 dol. dienraščio parmai. Euf. A. Dailidavičių skelbiame garbės prenumeratorium, o už auką tariame ačiū.

× Albinas Sasnauskas, Westmont, Ill., Antanas Masaitis, Delran, N. J., Antonina Starinskas, Dorchester, Mass., A. Razutienė, Los Angeles, Cal., įvairiomis progomis atsiuntė po 7 dol. aukų. Labai ačiū.

× G. Vitkus, Rancho Palos Verdes, Cal., Anne L. Redsville, Sioux City, Ia., M. Čepulis, Philadelphia, Pa., V. Petravičius, Hartford, Conn., A. Valuškis, Barrington, R. I., D. Zakaras, Phoenix, Ariz., A. Kamarauskas, Surfside, Fla., Antonia Butkus, Chicago, Ill., užsiakė naujausių leidinių ir plokštelių.

× Birutė Bagdonienė, Palos Hts., Ill., lietuviškų organizacijų darbuotoja, prie prenumeratos pridėjo ir 10 dol. auką. Labai ačiū.

× A. Borelis, Phoenix, Ariz., užsiakė naujausių leidinių ir dar pridėjo auką lietuviškos knygos palaikymui. Ačiū.

× Po 5 dol. atsiuntė: Adelė Poderis, New Vernon, N. J., Ona Bakaitis, Chicago, Ill., V. Ripskis, Evergreen Park, Ill., — 4 dol. Po 3 dol.: G. Jezukaitis ir V. Duobaitienė. Po 2 dol.: Antanas Vosylius, M. Šlegaitis, Stasys Gedutis. Labai ačiū.

× Dr. Jonas ir Jonė Valaičiai rengia savo šeimos dailės kūrinių rinkinio pristatymą Galerijoje, 744 N. Wells, Chicago, Ill., kurioje bus išstatyti ankstyvesnieji dailininkų: Viktoro Petraučiaus, Romo Viesulo, Vytauto Igno, Ados Sutkuviėnės, Zitės Sodeikienės ir Vlado Meškėno kūriniai. Priėmimas įvyks birželio mėn. 25 d., 7:30 val. vak. Visi kviečiami atsilankyti. Paroda tęsis nuo birželio mėn. 22 d. iki birželio 27 dienos. (pr.).

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE PASVENTINTI GLOBOS NAMAI

Šiuo metu daug kalbama ir rašoma, kad būtina reikia namų, kur lietuviai galėtų garbin-gai ir jaukiai praleisti senatvės dienas. Tą reikalą anksti suprato ir darbo barą pradėjo Ona Franckevičiūtė. Užpirkusi rezidenciją 3222 W. Marquette Rd., ją praplėtė ir pritaikė globos namams. Su pirmais gyventojais pasisklido žinia, kad ten priežiūra, maistas, švara ir glo-menininkas ir Skautų akademikų veikėjas, yra susirgęs ir paguldytas St. Luke-Presbyterian ligoninėje. Ligonis po operacijos pamažu sveiksta ir tikisi greitai grįžti namo.

Šv. Mišių pamokslė Jėzuitų koplyčioje kun. Anicetas Tamošaitis paminėjo a. a. Antaną Simą, didesnę auką parėmusį namų įsteigimui. Dalyviai buvo paprašyti pasimelsti už mirusiojo sielą jo vardadienio proga. Taip pat buvo priminta, kiek tiek nugalėti įvairiausių kliūčių, trukdymų ir intrigu, siekiant užsibrėžto tikslo. Po pamaldų apie septyniolika dešimties geradarių, draugų ir rėmėjų susirinko ir pirmuosius namus. Šių žodžių autorius iškilmes pradėjo B. Brazdžionio eilėraščiu: "Malda girioj". Ten paliegs, palinkės senelis, bijodamas eiti per tamsų mišką, sukluo po kryžiumi. Žiūrėdamas į Viešpatį, paskendo gilioj maldoj. Ir štai jo pečius palietė galestinga ranka: ne riterio, ne karalio, bet mūsų Onutės. Šventinimo apeigų žodžiais kun. A. Tamošaitis prašė Dievo palaimos namų šeiminiškams ir gyventojams. Kartu pašventino žvakės — šviesos ir artimo meilės simbolius.

Po panašių apeigų antruoje namuose svečių laukė puošni ir gardžiais valgiais gausi puota. Kun. P. Dauginčiui sukalbėjus maldą, visi vaišinosi, gailinosi, kalbėjosi, dainavo. Gailiosiai šeiminiškai sugėdijo "Ilgiausių metų". Nenorom skirstydami svečiais Onutėi linkėjo sveikatos ir ištvermės taip seneliams naudingame glo-bos darbe. Taip pat stebėjosi, kaip vienas žmogus gali tiek daug padaryti. Bet teko nu-girsti, kad čia tėra tik Onutės darbo pradžia, tik kertinis akmuo. Nėra abejonės — kas su tokiu pasišventimu ir meile dir-ba, tam ir Dievas padeda.

Viktoras Simaitis

× Juozas Žilionis, Cleveland, Ohio, visuomenininkas, mūsų nuosirdus bendradarbis, pratęsdamas prenumeratą, atsiuntė ir didesnę auką. Juozą Žilionį skel-biame garbės prenumeratorium, o už savos spaudos paramą tariame nuosirdų ačiū. Ta proga malonu pasidžiaugti, kad Žilionis jau šiais metais yra parda- vęs įvairių knygų už 2000 dol. ir visuomet laiku ir sąžiningai atsiskaito su administracija.

× A. Gylys, Lee's restorano savininkas, Olympia, Wash., dažnai mus paremia savo aukomis. Šiomis dienomis jis vėl mus pra-nūčiugino su 25 dol. auka. Labai ačiū.

× Vincas Vaičiūnas, Portage, Mich., pratęsdamas prenumera-tą, atsiuntė 12 dol. už kalėdines korteles ir kalendorių. Labai ačiū.

× Ieško buto Marquette Parke, vidutinio amžiaus dirban-tis asmuo. Skambint telefonais 925-6150 arba 434-3893. (sk.).

Kodaguojas J. Placas. Medžiaga siūsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicago skyrius

BRAUŽAU LIETUVISKUS ZENKLUS

Velykos visados būna links-mos šventės. Jėzus atsikelia iš numirusių ir atsiseda šalia Tėvo. Mano Velykos prasideda Di-dijį šeštadienį, kai aš dažnai kiau-sinius pas abidvi močiutes. Dau-giausia darau su vašku, bet ne-mažai braižinėju ir su peiliu. Braižau lietuviškus raštus ir ženklus: Gedimino stulpus, Vy-tį ir t. t. Nudažęs nešiu į bažny-čią. Klebonas pašventina mai-stą, kurį valgysiu Velykų rytą. Didžiojo šeštadienio vakarą einu truputį anksčiau miegoti, negu visada, nes kitą rytą rei-kės eiti anksti į bažnyčią.

Velykų rytą atsikeliu penktą valandą. Greitai nusiprausiu veidą, apsirengiu, o šeštą valan-dą išvažiuoju į Mišias. Prieš Mišias būna didelė pro-cesija. Pamaldos pasibaigia po pusantros valandos. Tada va-žiuojuame pas diedukus, kur val-gome Velykų pusryčius.

Aras Sužedėlis, Bostono lit. m-los 8 sk. mokinys.

LAISKAS Į LIETUVĄ

Mielą Teta,

Sveikinu Jus su šv. Kalėdom! Kaip jūs dabar gyvenate Lietu-voje? Aš dabar esu Vysk. M. Valančiaus lietuvininkų mokyk-los aštunto skyriaus mokinė. Kiekvieną šeštadienį mes susi-renkame ir mokomės geografi-jos, Lietuvos istorijos, skaityti, rašyti ir gramatikos. Prieš Ka-lėdas mūsų mokykla ruošė kon-certą, vadinamą Kalėdų eglute. Prieš Velykas mokiniai klasėse dažys margučius. Tėvų komi-tetas išrinko pačius gražiausius ir duos premiją — šokoladinę zulkį. Motinos dieni atėjus, būna motinos dienos minėjimas. Vaidinimo metu yra eilėraščių ir dainų. Visos motinos gauna po gėlytę. Kai mokslo metai pasibaigia, vedėjas mokiniams išdalina pažymėjimus, o pasižy-mėjusiems mokiniams — dova-nas. Hamiltone yra daug jau-nimo organizacijų. Ateitininkai susirenka kiekvieną antradienį, daro įvairius dalykus. Hamilto-ne yra mergaičių choras "Ai-das", kuris važinėja po pasaulį su gastrolėmis. Yra tautinių šokių grupė "Gyvataras". Jie šoka per koncertus, minėjimus ir išvažiuoja į kitus miestus. Hamiltonas turi krepšinio komandą "Kovas".

Dabar lauksiu Jūsų laiško. Iki pasimatymo!

Onutė Žukauskaitė, Hamiltono Vysk. M. Valančiaus lit. m-los mokinė. Kanada. ("Mūsų kūryba").

AŠ ESU RUKAS

Aš esu rukas. Aš slenku kaip katė. Iš ryto pamažu užslenku virš Valencijos miesto. Aš susi-tinku su visais bėgikais ir su-drėkinu jiems plaukus. Jie ma-

ASTUONI METAI

Prisimenam mes dienas pirmas, Su baime žvelgėm ateitin. Kai už rankelių vedė mus mama, Jos žodžius vis dėjom atmintin.

Kai tik atėjom į mokyklą, Sutikom mokytojas mielas, Jos mokė mus kalbą, raštą, Liejo dainas ir mūsų sielą.

Daug rašėm, skaitėm ir dai-navom, Šokom, vaidinom, deklamavom, Prisiklausė pasakų nuostabių, Pamilom brangią šalį už van-dėnų.

Kad jūs išmokėt mus pamilti Garbingą šalį Lietuvos, Mes esam jums labai dėkingi Ir neužmiršim jūsų niekad.

Kai paskutinį kartą išeisim, Pro atviras mokyklos duris, Ne vieną asarą nubrauksim, Kai žengs pro jas draugų būrys.

Prabėgo metai aštuoni, Lyg kokia pasaka graži. Šiandien, kai žvelgiam atgalios, Vaikystės dienas jau nesikartos.

Asta Kizytė, Marquette Parko lit. m-los 8 sk. mokinė.

NETIKĖTAS SVEČIAS

Kai aš grįžau iš stovyklos, buvo labai įdomus įvykis. Ra-dau gražų, didelį paukštį — ru-dą su raudona krūtine, angliš-kai vadinamą "robin", tupintį ant mūsų slenksčio. Nustebau tu, kad kai priėjau arčiau, jis manęs visiškai nebijojo ir net kartu su manim ėjo į namus. Nustebus aš pašaukiau tėvellius. Mes, apžiūrėję paukščiuką, pa-matėm, kad jis sužeistas, atėjo pas mus ieškoti pagalbos.

Mes jį apgyvendinome garaže ir pavadinom Čirpiu. Jis tuo buvo labai patenkintas ir labai džiaugėsi. Jis ėrė, kai tik kas nors iš mūsų šeimos nueidavo į garažą jį papenėti, ar su juo pakalbėti. Po savaitės laiko jis visiškai pasveiko. Bet jam taip patiko su mumis gyventi, kad garažą atidarius jis įskrisdavo paskraidyti ir vėl grįždavo at-gal.

Atėjo mums laikas važiuoti į Dainavą atostogauti, paukštis keliavo kartu. Dainavoje jam labai patiko. Jis apsigyveno medyje netoli mūsų namų. Kai kas nors jį pašaukdavo, jis tuoj iš miško atskrisdavo ir at-sitūpdavo ant peties ar ant galvos. Žmonės tuo labai stebėjo-si. Po kiek laiko jis vis toliau ir toliau nuskrisdavo, o po ke-lių savaičių visiškai dingo. Įdo-mu, kas jam atsitiko?

Andra Lapinaitė, Montrealio lit. m-los mokinė. Kanada. ("Liepsna").

SKAUTES

Šiais metais skautės kiekvie-ną pirmadienį turi sueigas. Į su-eigas susirenka daug skaučių.

MAMYTĖ

Piešė Audrūtė Prialgauskaitė, Kraučeliūnų vardo Montessori vaikų namelių auklėtinė.

kas eiti namo. Kartais aš išeinu žaisti su Saule. Per mane mie-tas jos visai negali matyti. O jau matau, kad Saulė atkeliauja, reikia skubėti! Šiandien susitiksime pietų metu. Bus smagu. Sudie! Gal susitiksime vėl Valencijoje pasikalbėti rytoj ry-tą? Laikykis sveikas!

Nida Gedgaudaitė, Los Angeles lit. mokyklos mokinė. ("Saulutė").

Lilė Gelažytė,

Clevelando šv. Kazimiero lit. m-los mokinė. ("Mūsų žingai-niai" — "Vaikų pasaulyje").

SAULĖ VISUS SILDO

(Atpasakojimas)

Kartą vėjas, saulė ir šaltis pa-širodė kaip jauni žmonės. Jie išėjo į gatvę pasivaikščioti. Sutiko labai gerą mergaitę. Ji šalčių metu lesino paukštėlius. Padėdavo visiems, kur reikėda-vo pagalbos. Pirmas piktai prakalbėjo šaltis:

— Mergaitė, aš tave sušaldy-siu, nelesink paukštėlių. Mergaitė išsigando ir ėmė dre-bėti. Vėjas ją nuramino ir sako:

— Aš nupūsiau šaltį ir neleisiu tave sušaldyti. Paskiau atsiliepė saulė: — Nebijok, mergyte, aš iš-tirpdysiu ledus ir tu galėsi vėl visiems gera daryti. Saulė vi-sus šildo — žmones ir gamtą.

Vija Bublūtė, Clevelando šv. Kazimiero lit. mokyklos mokinė.

ATOSTOGOS

Aš su broliu žaidžiam su draugais. Mūsų uueinam pas juos ir padedame sieną į daržinę sudėti. Tada mes einame visi maudytis. Kai vasara pasibaig-ia, mes einame į mokyklą mo-kytis. Kai pamokos pasibaigia, vėl einame maudytis. Mes dir-bame ūkyje pas tėvelį. Užsidi-rbame pinigų ir paskui einame juos išleisti. Man patinka gau-dyti vėžlius (čerepakus) su bro-liu ir juos sudėti į pridą.

Juozas Markevičius, Londono lit. m-los mokinys. Kanada. ("Tėvynės ateitis").

GALVOSKŪJO NR. 167 ATSAKYMAS

Ši žvaigždžių kombinacija va-dinasi atidieji Grigo ratai (The Big Dipper).

GALVOSKŪJO NR. 168 ATSAKYMAS

Taip yra dėl to, kad birželio mėnesį 40° šiaurės plote, saulė visada pakyla aukščiau virš ho-rizonto, negu pusiaujiuje. Be to, birželio mėnesį 40° šiaurės plo-te saulė šviečia kur kas dau-giau valandų paroje, negu pu-siaujiuje.

GALVOSKŪJO NR. 169 ATSAKYMAS

1945. V. 10 buvo Antrojo Pa-saulinio karo pabaiga Europoje. Lietuvos žmonės nesidžiaugė, nes prasidėjo rusų siautėjimas, kurio metu žuvo labai daug žmonių.

GALVOSKŪJO NR. 170 ATSAKYMAS

Alfabetas kilęs iš graikų kal-bos. Tai pirmosios dvi raidyno raidės — alfa (a) ir beta (b). Lietuviškai vadiname Abėcėlė.

PAS GYDYTOJĄ

Vienas nedidelis berniukas tu-rėjo eiti pas gydytoją, kad išimty stiklo gabalą, kuris pate-ko į ranką sudužus buteliui. Kai gydytojas norėjo aptvarstyti žaizdą, berniukas pasiūlė antra ranką.

— Aš nesuprantu, kodėl nori, kad aptvarstyčiau sveiką ranką. Juk vaikai mokykloje gali už-gauti tavo žaizdą, — aiškino gydytojas.

— Tikrai, prašau aptvarstyti sveiką ranką ir nieko nedaryti su skaudančia. Jūs nepažįstate mano mokyklos berniukų.

TIKSLAS

Mokytojas: — Pasakyk man sakinį, kur būtų tikslas aplin-kybė.

Mokinys: — Jūs esate labai gražus, pone mokytojau.

Mokytojas: — Kur čia tikslas?

Mokinys: — Geras pažymys.

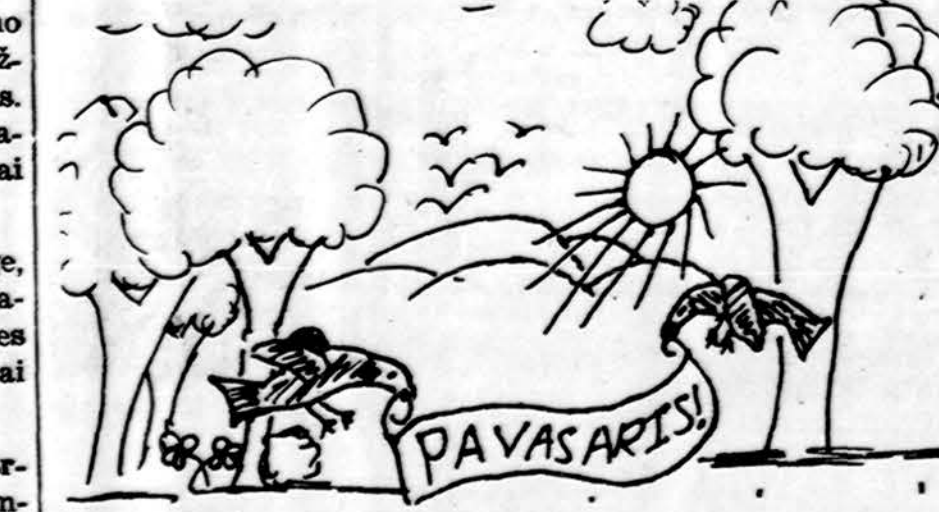
FIZIKOS PAMOKOJE

Mokytojas: — Jūs žinote, kad nuo karštieji daiktai plečiasi, didėja, o nuo šalčio — mažėja. Kas gali man pasakyti gerą pa-vyzdį?

Vienas mokinys: — Vasarą dienos yra ilgos, o žiemą — trumpos.

LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Ką žemė duoda, tą ir priima.

PAVASARIS

Piešė Saulius Juskaitis, Kr. Donelaičio lit. mokyklos mokinys